

Wij roepen, roepen iedereen, die zoals wij, ernstig bezorgt is over de onbegrijpelijke verontachtzaming van de overheid inzake volksvijand no. I, de woningnood, en die met ons van mening is, dat de 10 miljoen voor het Slot voor sosjaler doelen hadden moeten worden besteed, op om deze overtuiging op een demonstratieve manier aan de overheid duidelijk te maken.

Daarom: Demonstreert mee op woensdag 8 oktober

VERTREKPUUNT: Marktplaats des middags om 2 uur !!!!!

Grijpt deze kans om te laten zien, dat u het er ook niet mee
EMMS bent !!!!!!!

het Comité van de 8ste Oktober

HET SLOT VERMOOFT DE LEEFBAARHEID VAN ZEIST NIET !!!

+10 okt '69

8 OKTOBER HERLEFFT EEN SPROOKJE...het sprookje van een oud statig slot dat herrezen is en dat nu-om in stemming te blijven geopend gaat worden door een échte Prins...

Het is een sprookje van veel weelde en schittering, van goudleer en Nassau-portretten, van kostbare tapijten en bergkristal, van plafondschilderingen en bladgoud, van baronnen en edellieden...

Kosten van dit sprookje: 10 miljoen gulden !!

10 miljoen gulden, die volgens het huidige belastingssysteem hoofdzakelijk betaald zijn door de werkende klasse; gebruikswaarde voor diezelfde werkende klasse: nihil !!!

Sprookjes zijn niet meer van deze tijd en het tijdsperk dat de werkende klasse zich liet uitbuiten door de aristokratie ligt ver achter ons.

Tenminste dat dachten we.....

Zo niet in feodaal Zeist !!

In Zeist kreeg in 1963 een inrichtingscomité bestaande uit heren met dubbele namen, zoals Kerthals Altes, Baron van Asbeck en Storm de Grave vrijwel blanco volmacht om zich uit te leven in hun kostbare hobby: het doen herleven van sprookjes uit een stoffig verleden...

Zeldzame materialen en stoffen werden overal vandaan gesleept, tot uit Duitsland en Frankrijk toe. Al deze pracht en praal werd in het Slot gestouwd.

10 miljoen gulden hebben de Heren zo besteed....10 miljoen gulden aan een monument van adellijke pracht en praal en de Zeister werkende klasse bleef zitten met de geweldige woningnood en een Slot waar zij niets mee kan beginnen.

Voor 5000 gewone Zeisteraren geen paleis, zelfs geen huis !!!

Zij kunnen slechts op hun zondagse wandeling rond de Slotvijver naar dit kolossale prots-slot gapen en denken daarin zit het geld, waarvan voor mij een huis gebouwd had moeten worden.....

Laten we er geen doekjes om winden: 10 miljoen gulden voor het Slot in een gemeente met 5 duizend woningzoekenden en een totaal gebrek aan jeugdbeleid is een sociale wantoestand !!!!!!

Deze situatie is géén uitzonderingsgeval; zulke dingen komen herhaaldelijk voor en zullen herhaaldelijk voor blijven komen, tenzij.., tenzij iedereen de macht overneemt in de structuren waarin hij leeft en werkt !!!!!!

DAAROM: demokratiseer de overheidsorganen en ambtenarijen, de fabrieken en de werkplaatsen, de scholen en de kerken. VORM KOMITEES TEGEN DE WONINGNOOD, LIS HET RECHT OM VERGELIJK HET TE BESLISSEN, LAAT U NIET LANCER DOOR MACHTHEBBERS IN DE MUREN LEVEN !!!!!!

BOYKOT DE BURGELIJDAGEN, waarop de Zeister werkende klasse door de regenten de kans wordt geboden om het Slot, het SPROOKJE, te begapen

(Zij die zich wel in de boot willen laten nemen, kunnen kaarten halen op het Gemeentehuis en zich daarna in rijen van vier opstellen op de Slotbrug-en denk eraan, nergens met je vingers aankomen !!!-Daarna gaat het Slot onherroepelijk dicht voor de "gewone " Zeister bevolking !!)

Doe mee aan de PROTESTDEMONSTRATIE TEGEN DEZE MONSTERACHTIGE GEJEDVERSPIJLING, TEGEN DE VOORJURENDE WONINGNOOD IN ZLIST (5000 woningzoekenden) EN TEGEN HET TOTALE GEBREK AAN JEUGDBELEID VAN DE GEMEENTE.....!!!!

Z.O.Z.

Protestmars tegen 't Slot

Je vonden in onze bus een brief-oorslag van „het Comité van de ste oktober”, namens dit comité ondertekend door drs. F. M. Wilmsen.

Er staat in dat lang niet iedere Zeistenaar tevreden is (bedoeld zal zijn met het Slot); dat de tien milioen die aan de restauratie gespenleerd zijn aan meer sociale doelvinden besteed hadden moeten worden, o.a. aan het bestrijden van de woningnood, waarna een getal van vijfduizend woningzoekenden wordt genoemd, hetgeen onjuist is, minstens tweemaal teveel. Dan komt er onderstreept: „Immers, belangrijker dan de cultuur die men in het Slot aantreft, is een goede woon-cultuur!”

„Ook de gesignaleerde geringe gebruikswaarde en de ondemocratische bestemming van het Slot, welke tezamen veroorzaken, dat de „gewone” Zeistenaren vrijwel niets met het Slot zullen kunnen beginnen, wekken alom grote onvrede”.

Waarna er tenslotte wordt aangekondigd, dat er woensdag 8 oktober om 2 uur een protestoptocht zal worden gehouden door het centrum van Zeist „tegen de eenzijdige bestemming van de Slot-miljoen-

ten, tegen de voortdurende woningnood en vóór een democratische bestemming van het Slot, zodat ook de gewone Zeistenaar er doorlopend van zal kunnen profiteren”.

Dat alles is dan wel erg ondoordacht neergeschreven door de drs., maar men weet dus van de protestmarsideeën. Het is nu eenmaal een modeverschijnsel, dus waarom niet.

PERIODIEK

Zondag 5 okt. 1969

Zeist

Woensdag 8 okt. wordt het gerestaureerde Slot officieel geopend door Prins Claus.

Lang niet iedere Zeistenaar is echter te vreden; velen zijn van mening dat de 16 miljoen gulden, die aan de restauratie gespendeerd zijn aan meer sociale doeleinden besteed hadden moeten worden, o.a. aan het bestrijden van volksvijand no. 1, de woningnood, die met name ook juist in Zeist enorm veel menselijk leed aanricht (vijftiendend woningzoekenden in onze gemeente).

Immers, belangrijker dan de cultuur, die men in het Slot aantreft, is een goede woon-cultuur !!!

Ook de gesignaleerde geringe gebruikswaarde en de ondemokratische bestemming van het Slot, welke tezamen veroorzaken, dat de "gewone" Zeistenaars vrijwel niets met het Slot zullen kunnen beginnen, wekken alom onvrede.

Er heeft zich dan ook een comité ^{gevormd} dat deze ernstige verontrusting op een demonstratieve manier wil uiten.

Daarom zal woensdag 8 okt. een protestmars gehouden worden door het centrum van Zeist, tégen de eenzijdige besteding van de Slot-miljoenen, tégen de voortdurende woningnood en vóór een democratischer bestemming aan het Slot, zodat ook de gewone Zeistenaar er doorlopend van zal kunnen profiteren.

Verzamelpunt: Marktplein, 's middags om 2 uur.

het Comité van de 8ste Oktober

Naamens dit: drs. J. J. Willemsen
Jacob Catslaan 43
Zeist.

Jongerenraad wijst gesprek over Slot met gemeente af

Nadat de Zeister Jongerenraad de uitnodiging van de gemeente Zeist om door enkele vertegenwoordigers aanwezig te zijn bij de opening van het Slot had afgewezen is van de zijde van de gemeente getracht een gesprek te organiseren over de besteding van het geld voor de restauratie. De afdeling jeugdzaken van de gemeentesecretarie heeft daartoe telefonisch contact opgenomen met één van de leden van de Jongerenraad, waarbij werd afgesproken dat gisteravond de jongelui in het Slot of het gemeentehuis zouden worden ontvangen door wethouder C. J. van Mastrigt. Daarbij zou ook over de bestemming van het Slot kunnen worden gesproken. Hoewel aanvankelijk positief werd gereageerd heeft de Jongerenraad ook deze uitnodiging voor een gesprek afgewezen, hetgeen door het gemeentebestuur zeer wordt betreurd. De voorlichtingsambtenaar van de gemeente Zeist de heer Hoonhout zal nu alsnog trachten op andere wijze in contact te komen met de jongelui van de Jongerenraad om hun argumenten aan te horen en met hen over het Slot te spreken.

Vanachter zijn
Limburger
enigszins terug
die niet met een
bloc-note in de
slaggever is nau
vertrouwen te
waarschuwt hee
zegt hoor, die j
toch precies van
Dat hebben we o
is het nogal omstre
den ludieke-jeug
red.). Erwin haalt
de met zorg voor de
democratie belaste
en vraagt met een
de-Moerdijs-acc
wil je weten? We
er een waanzinnig
gegeven aan de
slot; tien miljoen
beter besteed kun
woningbouw. Ik
ind het tegen de re
gels van de democ
maken ze van dat s
de jeugd, of een
noem maar op? Wa
een zo goed als
Wat heeft op deze
bevolking er aan
Dat kunnen we
Een ander (op de
geman die de meg
heeft — en houdt
magogie ieders a
het slot voor? V
door de elektronica
stemgeluid. „Voo
society”. Is het
woord. „Wie mogen
ren?” „De high, high, high
Nadat de demon
scandeerd „Slotzooi-rotzooi” ten beste
gegeven hebben klampen wij een jong
geman aan, drager van een spandoek
met de tekst: Slot is een duur sprook
je voor notabelen op de zak van de
werkende klasse. Op de vraag wat er
op zijn spandoek staat krijgen wij te
horen: „Dat moet je maar lezen”. Weet
je het dan zelf niet? „Ehh, nee. Het

Als u in Zeist kasteelbewoner zou zijn, dan was dit uitzicht voor u.

enige wat ik weet is dat ik voor de Zeister bevolking spreek”. Maar wat heeft hij dan te zeggen? „In Zeist zijn drieduizend geregistreerde woningzoekenden. Eigenlijk staat alles wat ik te zeggen heb in het pamflet”.
Hoe heet je?
„Dat geeft niet, m'n naam noem ik niet”.
Hoe oud ben je?
„Dat gaat je ook geen flikker aan”.
Weer duikt een ander op: „Bent u van de pers? Zo, laat uw perskaart dan maar eens zien, zo'n bloc-nootje staat wel leuk maar het zegt niet veel”.
De megafonist eist dat de politie ook de vertegenwoordigers van de schoolpers tot het slot toe laat en niet alleen de establishment-pers. „Zojiust”, vervolgde hij, „is een foto-journalist die geen stropdas droeg ook de toegang ontzegd”.
Dan gaan zijn woorden verloren in een aanzwellend boeh-geroep. Een zwarte limousine met een vriendelijk wuivende prins Claus rijdt voorbij. Aan de ene kant uitgejouwd, aan de andere toegejuicht en toegezwaaid. De meningen zijn duidelijk verdeeld.
Een van de demonstranten, die zich op klompen voorbeweegt, rent naar de dranghekken en roept kwasi-teurgesteld: „Dat is toch het einde hè, sta je te wachten en daar gaat je zo, maar langs, zonder dat je hem ziet”.
Enige vrouwen kijken verstoord in zijn richting.
Als de prins goed en wel in het slot is sluiten twee demonstranten met een kist — waarop aan vier zijden f 10.000.000,— geschilderd staat — door enkele bosjes lang de politiefazetting, en laten zich voorzichtig in het zwarte, stinkende water van de slotgracht glijden. Zij willen symbolisch tot uitdrukking brengen dat zij het aan de restauratie bestede geld „in het water gesmeten” vinden. Voorzichtig banen zij zich over de blubberige bodem van de gracht een weg naar de slotbrug. De hier gestationeerde politiemannen laten het glimlachend toe, al verspreidt de losgewoelde blubber een behoorlijke stank.
„We blijven net zolang in het water tot Claus langskomt”, roept een van hen grijnzend omhoog, om direct daarna verschrikt tot de ontdekking te komen dat hij ongeveer honderd zestig gulden in zijn beneden N.A.P. verkerende broekzak heeft zitten.
De jongen met de megafon gaat onverdroten voort met zijn betoog:

van het slot moet een volkscentrum gemaakt worden. Wij eisen dat de zalen die volgestouwd zijn met gouden ornamenten, duur leer, schilderijen van Nassau enzovoort ter beschikking van de bevolking gesteld worden. Als de bevolking het slot al in mag — in groepen van vierendertig, niet meer en niet minder — dan staat er een suppoost op je vinger te kijken om direct „afblijven met je klauwen” te roepen. De dure heren van Philips mogen er wel een diner geven, het slot is alleen te huur voor de aristocraten en notabelen.

Het is een schande dat er zomaar tien miljoen gulden voor deze restauratie uitgetrokken werd. Voor de bouw van een overdekt zwembad in Zeist moeten de gemeentelijke belastingen omhoog, dan is er géén geld beschikbaar”. Hij rust even, héél even. „Deze actie, die rustig en op doordachte wijze georganiseerd is heeft de sympathie van het grootste deel der Zeister bevolking, beweert hij. We zullen de actie zonder de openbare orde te verstoren doorzetten”.

Achter zijn rug klinkt de bekende, meestal bij een ander soort demonstraties gebruikte yel: Dit is nog maar het begin. Wij gaan door met de strijd. Terzijde duwt een jong meisje ons

Een woningzoekende kunstenaar.

een nauwelijks leesbaar protestbord onder de neus. „Ik doe mee, omdat ik geen woning kan krijgen”, antwoordt ze als wij haar naar een reden vragen. „Ik ben dan wel niet getrouwd, maar moet ik daarom maar op kamers blijven wonen? Daarnaast haat ik dat verschrikkelijke snobistische gedoe. Ik ben zelf kunstenaar en daarom ben ik tegen dat gepruts. Overigens kunt u best schrijven, dat de organisatie van het jaar nul is. Van welke krant bent u eigenlijk?” „Van Het Stadsblad”. „Geweldig, dat vind ik een leuke krant”. De heer Baan, vormingsleider te Zeist, breekt ons gesprek abrupt af door te verklaren, dat hij niet zozeer tegen het monument op zich is, dan wel tegen de grote som geld, die aan de restauratie besteed werd. „Daar hadden een heleboel andere dingen mee verwezenlijkt kunnen worden. Vanuit dat standpunt heeft deze actie ook werkelijke waarde. Je kunt nu wel zeggen, dat dit jongeren zijn, die niets uitvoeren, maar dat slaat nergens op. Veelal hebben ze een vaste baan, of studeren ze”.

De aanhoudende smeekbede aan de politie om ook de schoolpers toegang te verlenen, wekt bij enige actieve protestgangers nieuwe wrevel op. „Zo gauw je een wit boordje hebt en een stropdas laten ze je er wel in”, luidt de niet helemaal logische kreet. „Weg met de feodale kliek in Zeist, die verantwoordelijk is voor de restauratie”, werpt de megafoonspreker verse olie op het protestvuur. De redenaar in kwestie blijkt de heer Steijnen te zijn, die rechten studeert in Utrecht. Met de Amsterdamse studentenrellen als keiharde leerschool, leek het vanzelfsprekend, dat hij belast werd met de leiding van deze minimale protestmars. „Ik ben ervan overtuigd, dat deze demonstratie wat los zal slaan. Niet alleen de jongeren zijn tegen dit slot, ook de gemeente zit er mee in de maag. Er is druk uitgeoefend door de Raad van Kerken en de Jongerenraad van Zeist, die uit protest de uitnodiging teruggestuurd heeft. Daarnaast

Prins Claus arriveert bij Het Slot.

hebben wij — dat wil zeggen de georganiseerde en ongeorganiseerde jongeren uit Zeist — een comité 8 oktober in het leven geroepen. In de loop van de volgende weken gaan wij ons verdiepen in het vraagstuk, hoe wij op een democratische wijze gebruik kunnen maken van dit slot. Tot slot zullen er ook „hearings” georganiseerd worden, waarop iedereen, die iets op het hart heeft met betrekking tot dit slot zijn gal kan spuwen. Ik ben ervan overtuigd, dat een heel groot gedeelte van de burgerij van Zeist kwaad is over het feit, dat men bij besteding van het geld geen rekening heeft gehouden met hun belangen”. Als om

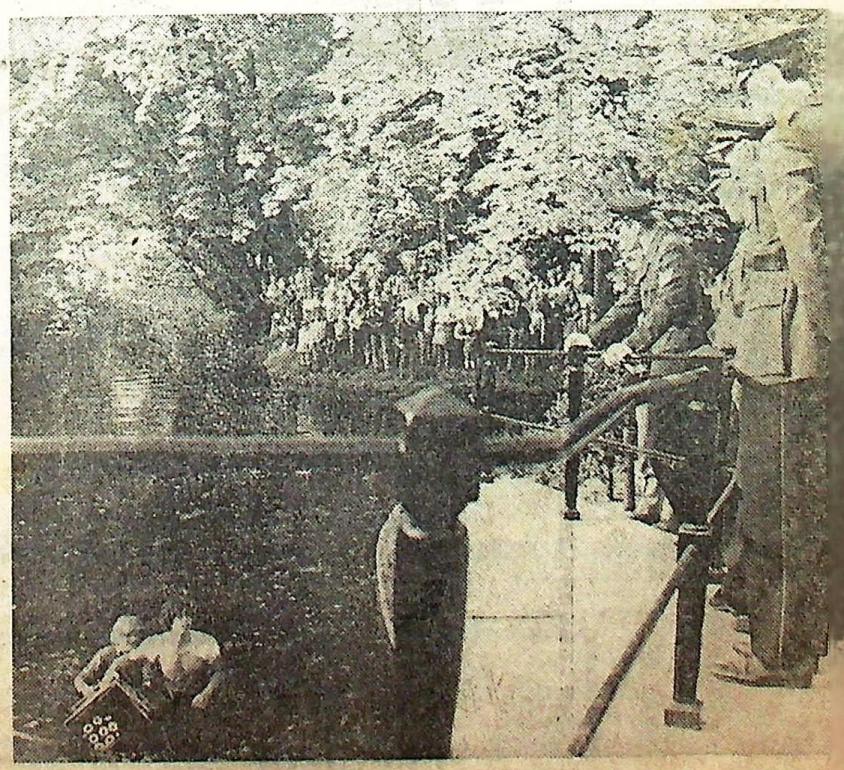
Iedereen blijft gewoon zitten. Schermutselingen zouden onze actie alleen maar afbreuk doen”.

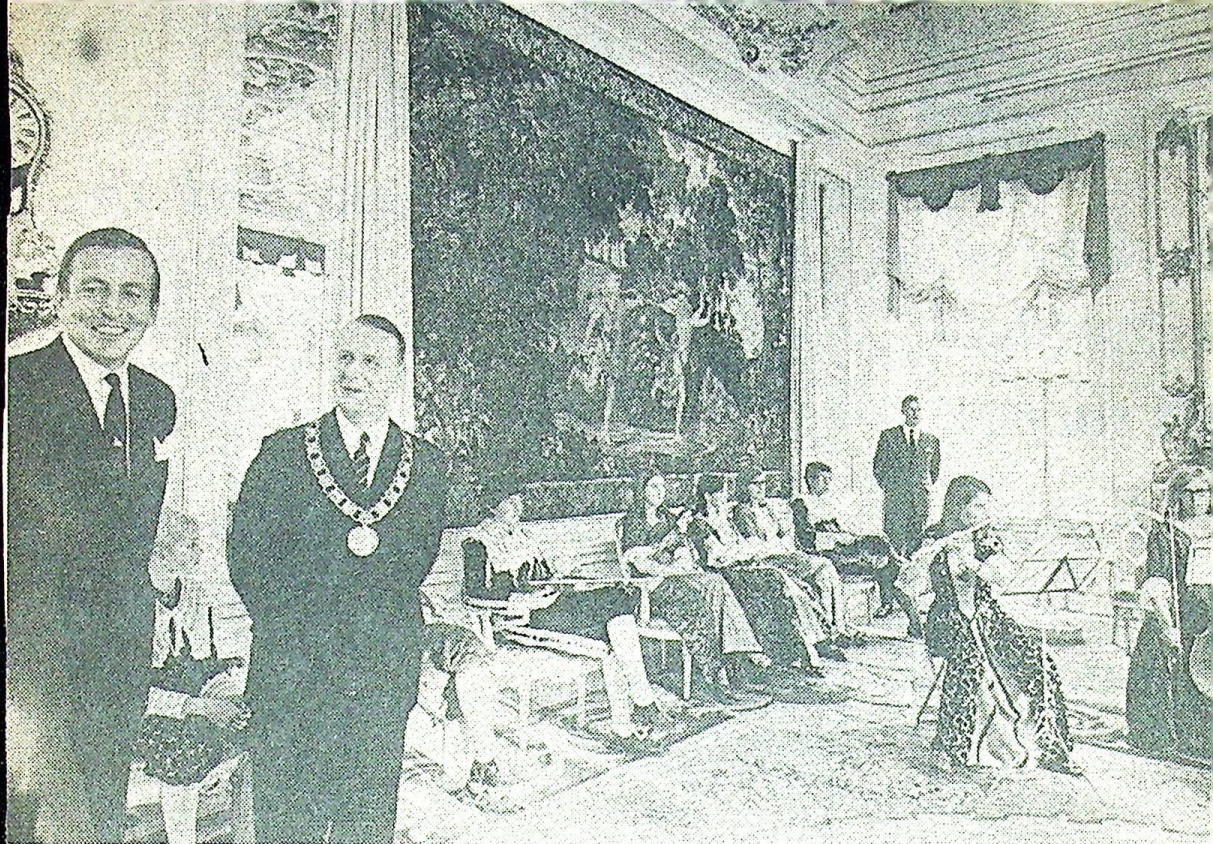
Een al grijzende ingezetene van Zeist, die uit hoofde van zijn beroep gemachtigd schijnt zich op het afgezet gebied te bevinden, bekijkt het tafereel met gemengde gevoelens. Eer mogelijke collega blijkt een geduldig toehoorder. „Een tijdje terug kon ik me nog wel eens opwinden, als ik er aan dacht. Maar, dat heb ik gelukkig allang verlerd. Je hebt alleen maar kans op een maagzweer. En boven-

zijn woorden kracht bij te zetten roept zijn metalige stem — die langzamerhand de hoge octaven niet meer haalt — de menigte op zich achter de protesterende jongeren te scharen. Een schamper hoongelach en een regen van uit hun krachten gegroeide eikels bereiken hem en de zijnen als afdoend antwoord. Inmiddels heeft men zich op het asfalt van de toevorschweg naar het slot neergevlond, in de hoop, Prins Claus bij zijn vertrek de doorgang te beletten. Politiefunctionarissen kijken argwanend toe. De megafonist stelt hen gerust: „Ik vraag alle hier aanwezigen geen schermutselingen uit te lokken.

dien zit er voor duizenden gulden subsidie in dat rot tuig. Vergeet niet dat het een gesubsidieerde troep is die daar op de grond zit”. Als hij onijverig schrijven bespeurt, doet hij e het zwijgen toe. Tot het bekend maken van zijn functie kunnen wij hen niet verleiden. „Als ik u zeg, dat ik d burgermeester van Zeist ben, geloof u me niet. Daarom zeg ik maar niks”. Gelijk heeft-ie.

De politie werd er koud noch warm van.

Slot Zeist geopend door prins Claus

Prins Claus heeft gisteren het geheel gerestaureerde Slot Zeist geopend. Terwijl mr. dr. A. A. H. Stolk, burgemeester van Zeist, binnen betoogde dat de restauratiekosten van 10 miljoen gulden niet te hoog waren gezien het nut dat het Slot voor de gemeente heeft als museum en congressentrum, werd buiten tegen de kosten gedemonstreerd door een groep jongelui die van mening was dat het geld beter aan huizenbouw besteed had kunnen worden.

De demonstratie verliep rustig. Nadat prins Claus het Slot had verlaten probeerde een aantal jongelui een auto met genodigden het weggrijden te beletten door ervoor te gaan liggen, maar ze werden door de politie weggetrokken. Daarop verspreidden de demonstranten zich.

Demonstratie tegen dure restauratie

(Van een onzer verslaggevers)

ZEIST, donderdag. — Terwijl een groepje van hooguit vijftientig demonstranten met spandoeken protesteerden tegen de restauratiekosten van tien miljoen gulden opende prins Claus gistermiddag het Zeister Slot. De restauratie duurde zes jaar.

Na afloop van de openingsbijeenkomst greep de politie in toen zeven demonstranten op de straat gingen liggen om het wegrijden van een auto met genodigden te verhinderen. Nadat de politie het zevental aan de kant had gesleept, gingen de demonstranten uiteen.

De demonstratie was op touw gezet door een groepje, dat zich noemde Het comité van de 8e oktober. De politie had voordat de demonstratie zou beginnen, een onderzoek ingesteld bij het jeugdcentrum Lambiek, dat overigens niets opleverde. Bovendien was de winkeliers verzocht geen vuurwerk te verkopen, en onderzochten drie rechercheurs vlak voor de opening het gehele slot op eventuele vernielingen.

In zijn toespraak bij de opening ging burgemeester mr. dr. A. A. H. Stolk uitvoerig in op de bezwaren, die de demonstranten tot uiting hadden gebracht in leuzen als „Wat hebben wij er aan?” en „Tien miljoen voor een kasteel, aan de woningbouw doen

we niet veel”. Mensen, aldus de burgemeester, die de restauratie zien als een kostbare en sentimentele beleving, hebben ongelijk. Het slot is meer dan een aantal kostbare stijlkamers in een erg duur gebouw. Het is weliswaar geen beatkelder, maar de jeugd is er toch regelmatig aanwezig, al was het alleen al door de vestiging van de muziekschool met zijn achthonderd leerlingen en van het Klein Slottheater, dat geregeld progressieve stukken brengt.

„Zeist heeft er een congresgebouw bijgekregen, een museum met grote en met een aantal kleinere zalen voor wisselentoonstellingen, met een reeks stijlkamers voor gemeentelijke en ook particuliere ontvangsten, dat bovendien als trouwzaal gebruikt kan worden, met daarnaast in het souterrain nog een horecabedrijf, en een prachtig park. En dat alles voor de prijs van niet meer dan twee twaalfklassige schoolgebouwen, zonder gymnastiekzaal,” aldus de heer Stolk.

PPR Zeist tegen opening slot door prins Claus

80.11.1971

Het bestuur van de afdeling Zeist van de Politieke partij radicalen, betreurt de beslissing van het gemeentebestuur prins Claus uit te nodigen om het Zeister slot te openen. Het vindt dat in Zeist nog tal van dringender voorzieningen getroffen moeten worden, waarvoor geen geld beschikbaar is, en wijst erop dat in deze omstandigheden bij bepaalde groepen grote bezwaren bestaan tegen de miljoenen die de restauratie van het slot gekost heeft.

Daarom vindt het bestuur van de PPR het onjuist een vertegenwoordiger van het koninklijk huis de opening te laten verrichten, nu deze zaak zo duidelijk controversieel ligt. Het bestuur van de PPR heeft besloten niet bij de opening aanwezig te zullen zijn.

Prins Claus ontwijkt demonstranten

Van een onzer verslaggevers

ZEIST — Prins Claus is gistermiddag, na het gerestaureerde Zeister slot te hebben geopend, via een zijuitgang naar Lage Vuursche teruggereden. Hij deed dit om protesterende jongeren, die een sit-in hielden op de oprijlaan van het kasteel, te ontwijken.

Al bij aankomst van de Prins waren de demonstranten, gewapend met spandoeken waarop kreten stonden als: 'Geen paleizen maar huizen', '10.000.000 gulden voor slot verhoogt leefbaarheid van Zeist niet', en 'Het slot een sprookje voor notabelen op kosten van de werkende klasse' naar de omgeving van het slot gekomen. De politie liet de betogers hun gang gaan. Ze vormden een 'erchaag' achter het wachtende publiek op de toegangsweg naar het slot.

Tijdens de openingsceremonie kwam onverwacht duidelijk zichtbaar vanuit

het kasteel, waar de prins zijn officiële rondgang maakte, in de slotgracht een doodkist langs drijven, waarop stond geschilderd 'Voor slot f 10.000.000'.

Via luidsprekers werd het publiek op de hoogte gesteld van de wreveldie de slotrestauratie bij sommige inwoners van Zeist heeft gewekt. Er werd gewezen op de vele woningzoekenden in Zeist, 'Laat u niet overhalen tot vreugdebeton dat niet op z'n plaats is. Het slot is nu enkel voor de elite', werd er gezegd.

In de loop van de middag gingen de

betogers, die zich de 'kritische jeugd van Zeist' noemden in de oprijlaan zitten, zodat er geen doorkomen meer aan was. Na overleg met prins Claus werd toen besloten maar via de Zinzendorflaan te vertrekken, tot grote teleurstelling van de vele wachtenden. De Zeister politie vreesde gisterochtend al moeilijkheden nadat de PPR zich dinsdag had gedistancieerd van de opening. Woensdagochtend in alle vroegte werden het slot en de slottuin doorzocht op explosieven. Ook deed de politie een inval in het ludiek centrum 'Lambiek'. Vorige week werd de Zeister winkeliers al verzocht geen vuurwerk te verkopen.

De restauratie van het uit 1686 daterende Zeister slot heeft tien jaar geduurd. Het door Willem Adriaan van Nassau gestichte kasteel is in 1924 eigendom van de gemeente geworden. Nu het is gerestaureerd, zal het een cultureel centrum worden. De gemeente Zeist gaat het verhuren voor congressen en ontvangsten.

Het slot is ook gedeeltelijk in stijl ingericht, met behang van leer en zijde, kostbare schilderijen en tapijten.

De gehele restauratie onder leiding van ir. J. B. baron van Asbeck heeft bijna tien miljoen gulden gekost.

CLAUS OPENDE ZEISTER SLOT

(Van een onzer verslaggevers)

ZEIST — Met het luiden van een antieke klok verrichtte prins Claus woensdagmiddag de officiële opening van het Zeister Slot, dat dateert uit 1677 en voor negeneenhalf miljoen gulden is gerestaureerd en ingericht. Buiten demonstreerden enkele tientallen jongeren tegen de steding van deze miljoenen, terwijl er in Zeist nog grote woningnood is. Nu het geld eenmaal is besteed, wilde de groep het Slot ook meer voor de „gewone” man maken. Nu is het een gemeentelijk representatief en landelijk cultureel en vergadercentrum.

Bij de opening van het Slot waren behalve de burgemeester van Zeist, mr. dr. A. A. Stolk, en de oud-burgemeester mr. A. P. Korthals-Altes en het voltallige gemeentebestuur als gasten aanwezig: Commissaris der koningin mr. C. Th. E. Graaf van Lynden van Sandenburg, een vertegenwoordiger van de minister van CRM, gedeputeerd statenlid mr. A. W. van der Sluis en een aantal burgemeesters uit omliggende gemeenten. In zijn toespraak voordat prins Claus de klok luidde en de luchtmachtkapel op de klokketoren een fanfare blies, verklaarde de heer Stolk, dat de gemeente voor de prijs van twee lagere scholen een uniek en veelzijdig sociaal- en cultureel centrum tot zijn beschikking had gekregen.

Prins Claus kreeg voor het luiden van de klok een boekje van dr. Aleid W. van de Bunt getiteld „Het Slot van Zeist” en een combinatie van twee gravures van Onno Stoopendael. Deze bijna driehonderd

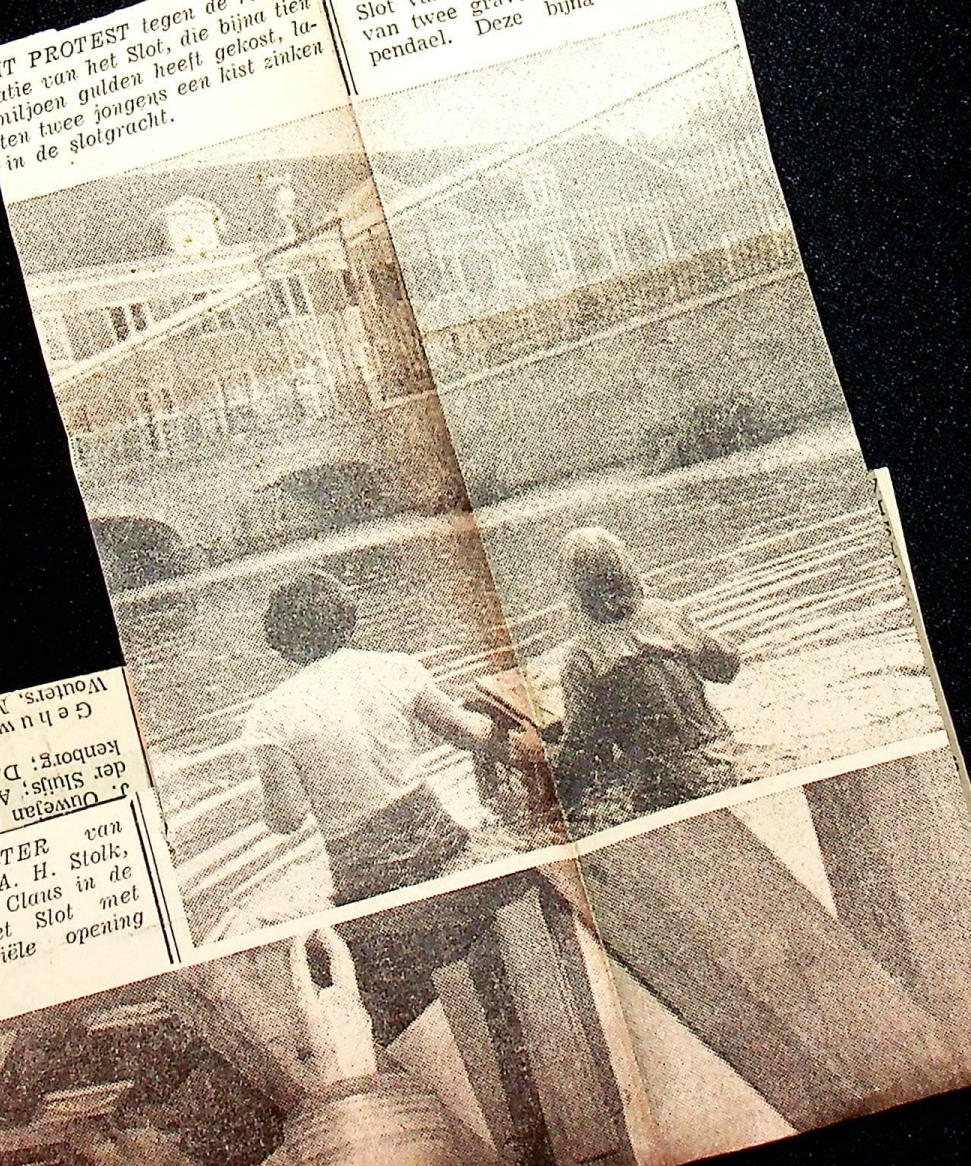
jaar oude prenten tonen voor- en achterkant van het Slot. Tot teleurstelling van de genodigden liet Claus het bij klokgelui en beklom hij niet het spreekgestoelte, voordat hij een rondgang door het gebouw maakte.

Verloren

Een teleurstelling was er ook voor de demonstranten, die zich hadden verenigd in een „Comité van de 8e oktober”. Na een rondgang door het centrum van Zeist waren zij door de politie met zachte hand tussen de toeschouwers langs de oprijlaan gelooft. Bij de aankomst van de prins gingen hun leuzen daar verloren in het gejuich van de schoolkinderen.

Tijdens de plechtigheid in het Slot, gingen de jongeren op de oprijlaan zitten om de weg te versperren, maar de prinselijke auto ging nog voor de demonstranten rechtsaf. Twee demonstranten gingen ook tot hun nek in de modderige Slotvijver, bij het te water laten van een „schatkist” met het opschrift „Tien miljoen gulden in het water.”

UIT PROTEST tegen de restauratie van het Slot, die bijna tien miljoen gulden heeft gekost, laten twee jongens een kist zinken in de slotgracht.

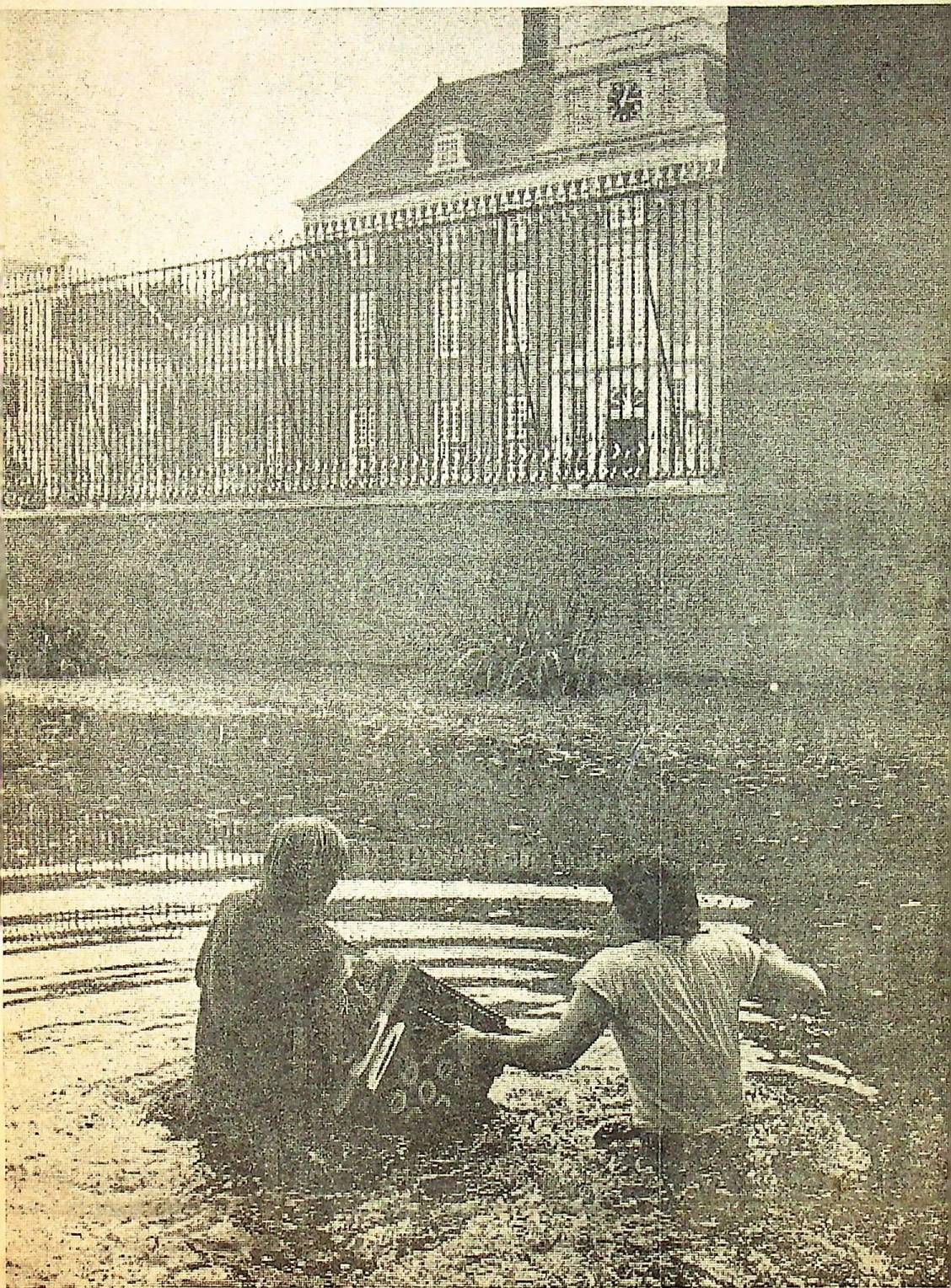

Gehuwd: E. Mensink en L. Vouters, Marislaan 33; J. S. M. de Ouwjan en M. F. v. Eck der Sluis; A. M. Plomp en D. Kenborg; D. Pol en Chr. C. Stok

DE BURGEMEESTER van Zeist, mr. dr. A. A. H. Stolk, kijkt toe hoe prins Claus in de congressaal van het Slot met klokgelui de officiële opening verricht.

In het water gegooid

Centrum

Er zijn vele manieren om te demonstreren. Wil men de aandacht trekken dan moet er iets nieuws bedacht worden. Zo vonden een aantal jongeren (en ook ouderen) in Zeist dat de 10 miljoen gulden die besteed is aan de restauratie van het slot ter plaatse veel beter besteed had kunnen worden. De miljoenen waren in hun ogen in het water gegooid, en om dat duidelijk te demonstreren besloten twee jongens een natte broek te halen. In de slotgracht werden de miljoenen op symbolische wijze tot zinken gebracht. Ondertussen voltrok zich in het gerestaureerde slot de feestelijke opening waarbij onder andere Prins Claus aanwezig was.

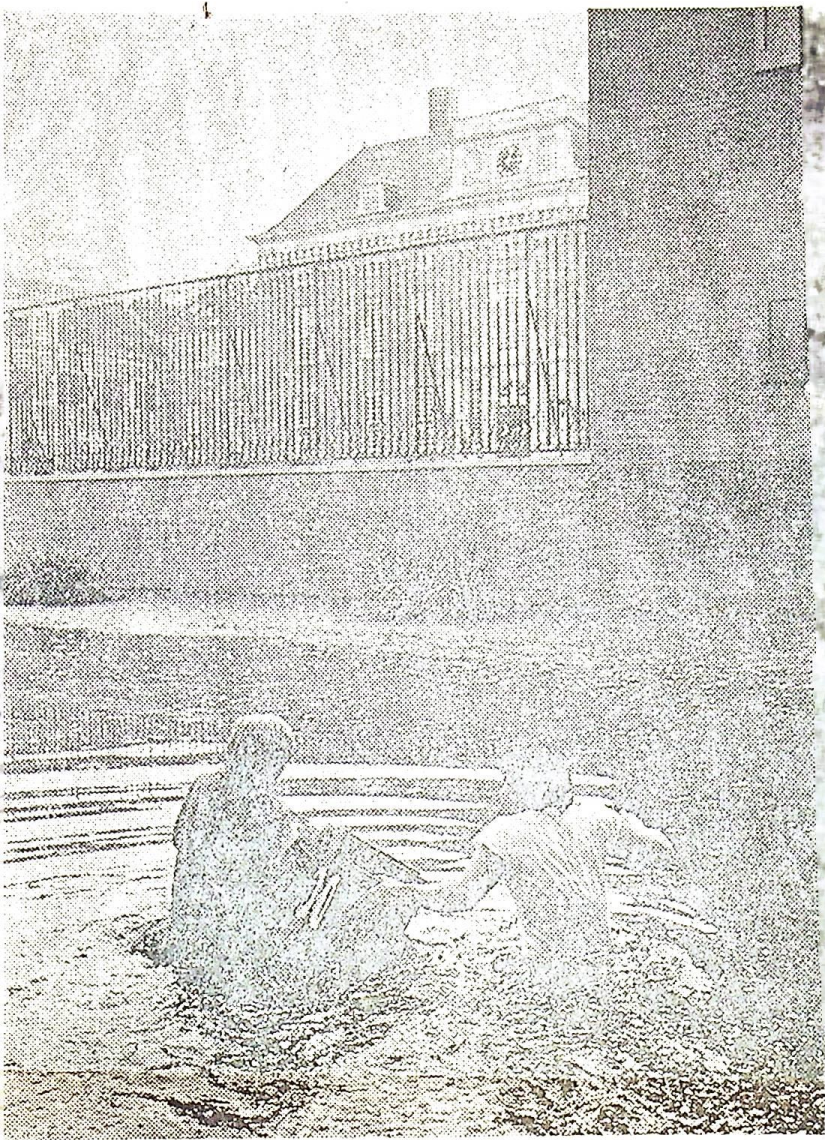
MINDER DANKBAAR

Minder dankbaar toonden de demonstranten zich, die (slechts een handjevol in aantal) probeerden duidelijk te maken, dat dit miljoenenproject beter achterwege had kunnen blijven voor de bouw van woningen. Zij toonden zich vreemde rekenmeesters. De ingeschreven woningzoekenden vermenigvuldigden zij maar met ongeveer twee om aan het fraaie aantal van 5000 woningzoekenden in Zeist te komen. Vandaar de leus: Geen paleis, maar huizen. Een mening, die - ook voor de Zeister politie - vrij geuit mocht worden. Zelfs het zitten midden over de Nassau Odijklaan werd goedgevonden totdat een vertrekkende bezoeker - en niet prins Claus, die toen al via een onverwachte route was verdwenen - wilde passeren. Toen lieten een paar jeugdige wegbezitters zich in de kant slepen.

⊙ De demonstranten gingen schuil achter de belangstellenden die voor prins Claus waren gekomen.

Demonstraties bij opening Slot van Zeist

De demonstratie met borden en gescandeerde leuzen tegen de hoge restauratiekosten van het slot Zeist, eindigde met een symbolische handeling: het in de slotgracht gooien van een kist met opschrift 10.000.000 gulden

Van onze correspondent

UTRECHT, 9 okt. — Prins Claus heeft gistermiddag door een bel te luiden het hernieuwde Slot van Zeist officieel geopend. Daarna bezichtigde hij het monumentale huis, dat in de zeventiende eeuw werd gebouwd door Willem Adriaan van Nassau, een kleinzoon van stadhouder prins Maurits.

De restauratie van het Slot heeft tien miljoen gulden gekost. Dat was voor een aantal „kritische jongeren” aanleiding om met spandoeken te demonstreren voor het gebouw. Zij meenden dat het geld beter besteed had kunnen worden. Als symbool hiervan gooiden enkele jongens in het water van de slotgracht een kist waarop het getal 10.000.000 was geschilderd.

Burgemeester mr. dr. A. A. H. Stolk ging in zijn openingstoespraak hierop in. „Het slot is meer dan wat kostbare stijkkamers in een erg duur gebouw”, zei hij. Ten eerste is het een voornaam en monumentaal ge-

bouw van grote architectuur, ten tweede is het historisch nauw verbonden met Zeist en ten derde is het karakteristiek voor het centrum van Zeist, meende de burgemeester.

Met zijn muziekschool met 800 leerlingen, zijn Klein-Slottheater, zijn ruimten voor tentoonstellingen, congressen, trouwplechtigheden straks, is het slot geen stoffig museum maar een huis der gemeente waarvan iedereen kan meeprofiteren.

Voor wat het slot te bieden heeft, achtte burgemeester Stolk tien miljoen gulden niet veel; het is de prijs voor twee twaalfklassige scholen en dan nog zonder gymnastieklokaal.

Toen prins Claus na het Slot te hebben bezichtigd, weer in zijn auto stapte, hadden de demonstranten met hun spandoeken postgevat op de brede oprijlaan voor het Slot. Het baatte hun niet; enkele agenten trokken onverwacht een paar dranghekken open en de hofauto verdween met een sierlijke boog langs een andere laan.

Het sprookje van het Comité van de 8ste oktober

aan op constructief meewerken aan de opbouw van onze maatschappij.

We hebben sinds kort in Zeist het „Comité van de 8ste oktober”, dat zich ten doel stelt de geldverspilling met betrekking tot het gerestaureerde Slot aan de kaak te stellen. Met de opening door prins Claus „herleeft een sprookje”, dat f 10 miljoen heeft gekost, „f 10 miljoen die hoofdzakelijk door de werkende klasse zijn betaald; gebruikswaarde voor diezelfde klasse: nihil!”, aldus het Comité in een stencil.

Maar inmiddels blijft de werkende klasse in Zeist zitten met een geweldige woningnood, volgens het Comité, dat het getal van 5000 woningzoekenden in Zeist noemt. Voorts wordt gewezen op het gebrek aan jeugdbeleid en een en ander wordt een „sosjale wantoestand” genoemd. Maar het Comité gaat nog veel verder:

Machtsovername

„Deze situatie is géén uitzonderingsgeval; zulke dingen komen herhaaldelijk voor en zullen herhaaldelijk blijven voorkomen, tenzij... tenzij iedereen de macht overneemt in de structuur waarin hij leeft en werkt!!! Daarom: demokratiseer de overheidsorganen en ambtenarijen, de fabrieken en de werkplaatsen, de scholen en de kerken. Boycot de burgerdagen, waarop de Zeister werkende klasse door de regenten de kans wordt geboden om het Slot, het sprookje, te begapen”.

Daarna roept het comité op deel te nemen aan een protestdemonstratie, die hedenmiddag is gehouden tegen de „monsterachtige geldverspilling, de voortdurende woningnood en het totale gebrek aan jeugdbeleid van de gemeente”.

Contactpersoon van het Comité van de 8ste oktober is drs. F. M. Willemsen, Jacob Catslaan 43, die in een persbericht namens het comité onder meer schrijft: immers, belangrijker dan de cultuur, die men in het Slot aantreft, is een goede wooncultuur”. Daarin stelt hij ook, dat de „gewone” Zeisternaar doorlopend van het Slot zal moeten kunnen profiteren.

COMMENTAAR REDACTIE:

Het is jammer, dat het comité van de 8ste oktober zo'n sprookje op papier heeft gezet en dat bij enige middelbare scholen en plaatsen waar jongelui bijeenkomen heeft verspreid. Het is beslist

goed, dat het comité duidelijk voor haar mening uitkomt, een mening die in de afgelopen jaren door velen in verschillende toonaarden is geuit. De restauratie van het Slot is veel duurder geworden dan men aanvankelijk dacht. De totale restauratiekosten bedragen omstreeks f 91 miljoen, waarvan ruim f 600.000 voor de inrichting, die het sterkst wordt gewraakt.

Het is vooral jammer, dat het comité kennelijk niet de moeite heeft genomen om na te gaan waar het voor de restauratie bestede geld vandaan is gekomen. Dan zou zijn gebleken, dat hiervoor bepaalde fondsen bestaan, waaruit restauraties van oude gebouwen in ons hele land worden gefinancierd. Dat is net zo goed nodig als woningbouw, want op dergelijke monumenten rust de culturele basis van ons hele volk. De woningnood in Zeist is groot. Bij het bureau Huisvesting staan ongeveer 26 à 2700 woningzoekenden ingeschreven. Om die woningnood te lenigen zijn grote en kleine projecten in uitvoering en voorbereiding. Het is een blijk van slechte informatie en eenzijdig denken om te menen, dat in Zeist meer huizen zouden zijn gebouwd als het Slot niet was gerestaureerd. Als dat niet was gebeurd hadden we nu op die plaats een grote puinhoop en dat zou het gemeentebestuur en Monumentenzorg dan terecht ernstig worden verweten.

Het besluit voor de bestemming van het Slot na de restauratie is al 15 jaar geleden genomen, omdat aan de hand daarvan het restauratieplan moest worden opgesteld. Men is nu dus veel te laat om tegen die bestemming te protesteren. Toch kan de gehele Zeister bevolking genieten van het Slot als men wil. En niet alleen door het te „begapen”. In de ene vleugel zijn onder meer het Klein Slottheater en demonstratie gegrepen als men de kans niet gebruikt om zijn invloed aan te wenden via een democratisch gekozen bestuursorgaan?

De wijze waarop het comité actie voert is vrij negatief. Het lijkt meer op het schoppen van een rel

en de Zeister Kunststichting ondergebracht en in de andere is een tentoonstellingsruimte en de Zeister Muziekschool, die zo'n 800 leerlingen heeft (95% jongelui) die elke week minstens één keer les krijgen in het Slot. In het hoofdgebouw kunnen allerlei vergaderingen worden gehouden, er is een gezellig café, de Van de Pollstichting heeft hier haar werkruimten en tenslotte kan het hele Slot als een museum worden beschouwd. Daarom zijn we ook blij dat alle kaarten voor de rondleidingen op de burgerdagen maandagmiddag al waren uitgegeven. Bevreemdend is, dat een comité waarin enkele academici zitting hebben zo'n stukje klassestrijd op zo'n demagogische wijze weet op te poetsen. Maar waarom wordt naar de democratische rechten van protest

— 0 —

PPR tegen opening Slot prins Claus

Gisteravond heeft het bestuur van de afdeling Zeist van de Politieke Partij Radicalen de onderstaande verklaring uitgegeven, waarin zij het betreurt dat prins Claus de opening van het Slot hedenmiddag verricht.

Het bestuur van de Politieke Partij Radicalen afd. Zeist betreurt de beslissing van het gemeentebestuur Prins Claus uit te nodigen het Zeister Slot te openen.

Het is het gemeentebestuur bekend, dat er in Zeist tal van dringende voorzieningen getroffen moeten worden, waarvoor geen geld beschikbaar is.

Het is het gemeentebestuur eveneens bekend dat in deze omstandigheden bij bepaalde groepen grote bezwaren bestaan tegen de miljoenen die de restauratie van het Slot gekost heeft.

Daarom vindt het bestuur van de PPR het onjuist een vertegenwoordiger van het Koninklijk Huis de opening te laten verrichten, nu deze zaak zo controversieel ligt. Het bestuur van de PPR heeft besloten niet bij de opening aanwezig te zullen zijn.”

Prins Claus ontwijkt demonstranten

Van een onzer verslaggevers

8 okt. '63

ZEIST — Prins Claus is gistermiddag, na het gerestaureerde Zeister slot te hebben geopend, via een zijuitgang naar Lage Vuursche teruggereden. Hij deed dit om protesterende jongeren, die een sit-in hielden op de oprijlaan van het kasteel, te ontwijken.

Al bij aankomst van de Prins waren de demonstranten, gewapend met spandoeken waarop kreten stonden als: 'Geen paleizen maar huizen', '10.000.000 gulden voor slot verhoogt leefbaarheid van Zeist niet', en 'Het slot een sprookje voor notabelen op kosten van de werkende klasse' naar de omgeving van het slot gekomen. De politie liet de betogers hun gang gaan. Ze vormden een 'erehaag' achter het wachtende publiek op de toegangsweg naar het slot.

Tijdens de openingsceremonie kwam onverwacht duidelijk zichtbaar vanuit

het kasteel, waar de prins zijn officiële rondgang maakte, in de slotgracht een doorkist langs drijven, waarop stond geschilderd 'Voor slot f 10.000.000'.

Via luidsprekers werd het publiek op de hoogte gesteld van de wrovel die de slotrestauratie bij sommige inwoners van Zeist heeft gewekt. Er werd gewezen op de vele woningzoekenden in Zeist. 'Laat u niet overhalen tot vreugdebetoon dat niet op z'n plaats is. Het slot is nu enkel voor de elite', werd er gezegd.

In de loop van de middag gingen de

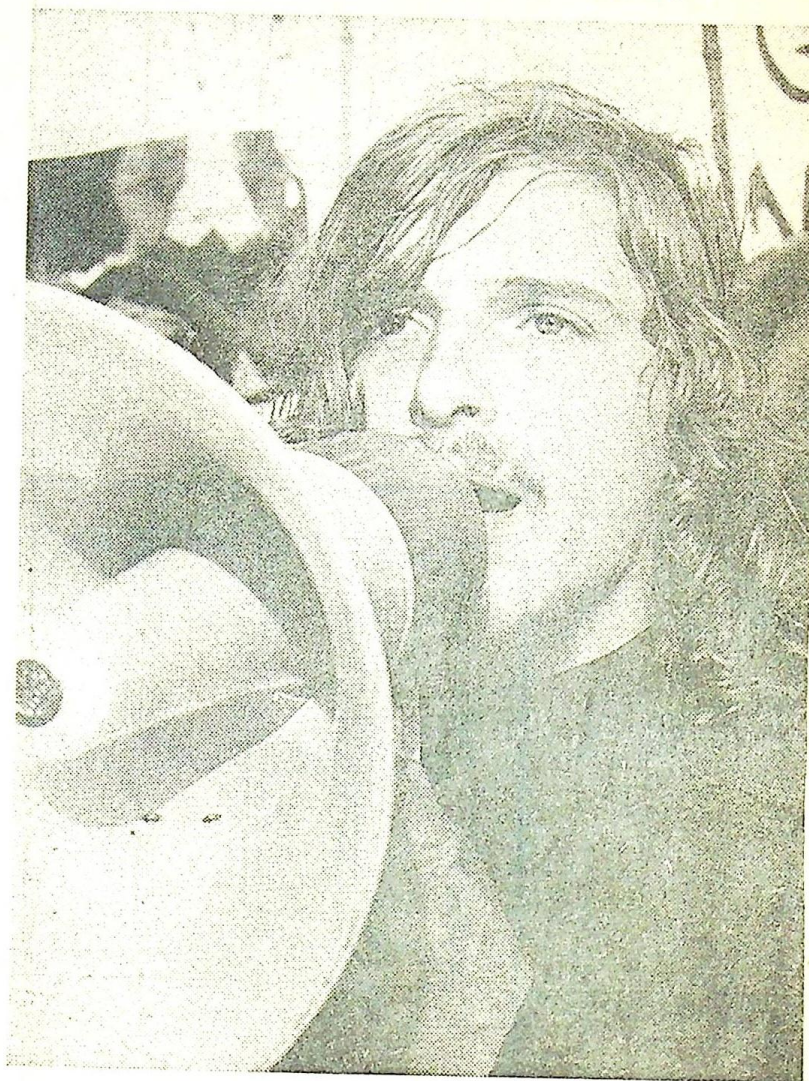
betogers, die zich de 'kritische jeugd van Zeist' noemden in de oprijlaan zitten, zodat er geen doorkomen meer aan was. Na overleg met prins Claus werd toen besloten maar via de Zinzendorflaan te vertrekken, tot grote teleurstelling van de vele wachtenden. De Zeister politie vreesde gisterochtend al moeilijkheden nadat de PPR zich dinsdag had gedistancieerd van de opening. Woensdagochtend in alle vroegte werden het slot en de slottuin doorzocht op explosieven. Ook deed de politie een inval in het ludiek centrum 'Lambiek'. Vorige week werd de Zeister winkeliers al verzocht geen vuurwerk te verkopen.

De restauratie van het uit 1686 daterende Zeister slot heeft tien jaar geduurd. Het door Willem Adriaan van Nassau gestichte kasteel is in 1924 eigendom van de gemeente geworden.

De gehele restauratie onder leiding van ir. J. B. baron van Asbeck heeft bijna tien miljoen gulden gekost.

Op deze dag zou het Slot door prins Claus geopend worden. Een groep Zeistenaars besloot om bij deze gelegenheid te protesteren tegen de geldverspilling en tegen de wijze waarop het Slot gebruikt zal worden. Om 2.15 uur trok een zielig groepje van hoogstens 15 man over de Steynlaan en de Slotlaan, richting het Slot. Deze groep was stevig bewapend met spandoeken en een brancard met, naar het opschrift mededeelde, een inhoud van 10 miljoen, die te water gelaten zou worden als symbolies gebaar. 10 miljoen is in het water gesmeten voor een "aristokraten-hobby". Bij het Slot aangekomen, dirigeerde de politie de betogers naar de berm, achter de toeschouwers langs. Hier werden leusen geskandoord als "het Slot is voor de high-high-high-society!" en "Slotzooi, rotzooi". Nu wilde men ook de kist in de Slotvijver te water laten, maar dat mocht niet van de gezagsdragers. Toch hebben 2 man de kans gezien om het ding in het water te smijten, maar een waardige symboliese handeling was het toen niet meer. Hierop besloot men, onder deskundige leiding van Nico Steynen, een zit-in te houden op de oprijlaan voor het Slot. De groep was ondertussen aangegroeid tot, volgens de Volkskrant, 80 man. Toen we daar zaten werden we voortdurend bekgeld door de toeschouwers aan de andere kant van de dranghekken. Geen projektiel werd teruggegooid. Steeds als men de omstanders probeerde te vragen wat hun mening was, ketste dat af op opmerkingen als; "Ga je wassen, engerd", of "Naar de kapper, vieze vent". Op een gegeven ogenblik kwam een politiehond met geleide de laan opgemarcheerd, in de richting van de vreedzame betogers. Paul Duchateau aaide het beest over zijn kop, waarop het helemaal ontdooid. Nico riep om dat de Raad van Kerken de actie steunden, maar op de vraag waar al die paters en dominees dan waren, kwam geen antwoord. Om kwart voor vijf kreeg men door dat Claus langs één van de zijweggetjes kon verdwijnen en dus werd er besloten om een stel man daarheen te sturen. Uw korrospondent ging mee. We gingen daar op de grond zitten achter een stel toeschouwers. Deze moesten van de politie weg, maar ze botsten tegen ons op. Sommige burgers verloren hun beheersing en begonnen ons te trappen en Jan Voskens kreeg een flinke trap in zijn kruis. De politie stond er bij en keek er naar. (Zie blz. 1)

vormen de oorzaak van

Verzetsleider: „schandelijk”.

tieve „sit-in.” Opmerkelijk dat dergelijke acties zo noodzakelijk een Engelse noemer moeten krijgen.

Ze nemen op de rijbaan plaats met de bedoeling om straks een levend obstakel te vormen voor Prins Claus als die weer zal vertrekken. De politie neemt de positie van de protesterenden met een stoicijnse kalmte op. Zij kan dan ook doen, want wat de politie wel, en de demonstranten niet weten is dat Prins Claus en de andere hoge gasten het slot aan de achterzijde weer zullen verlaten.

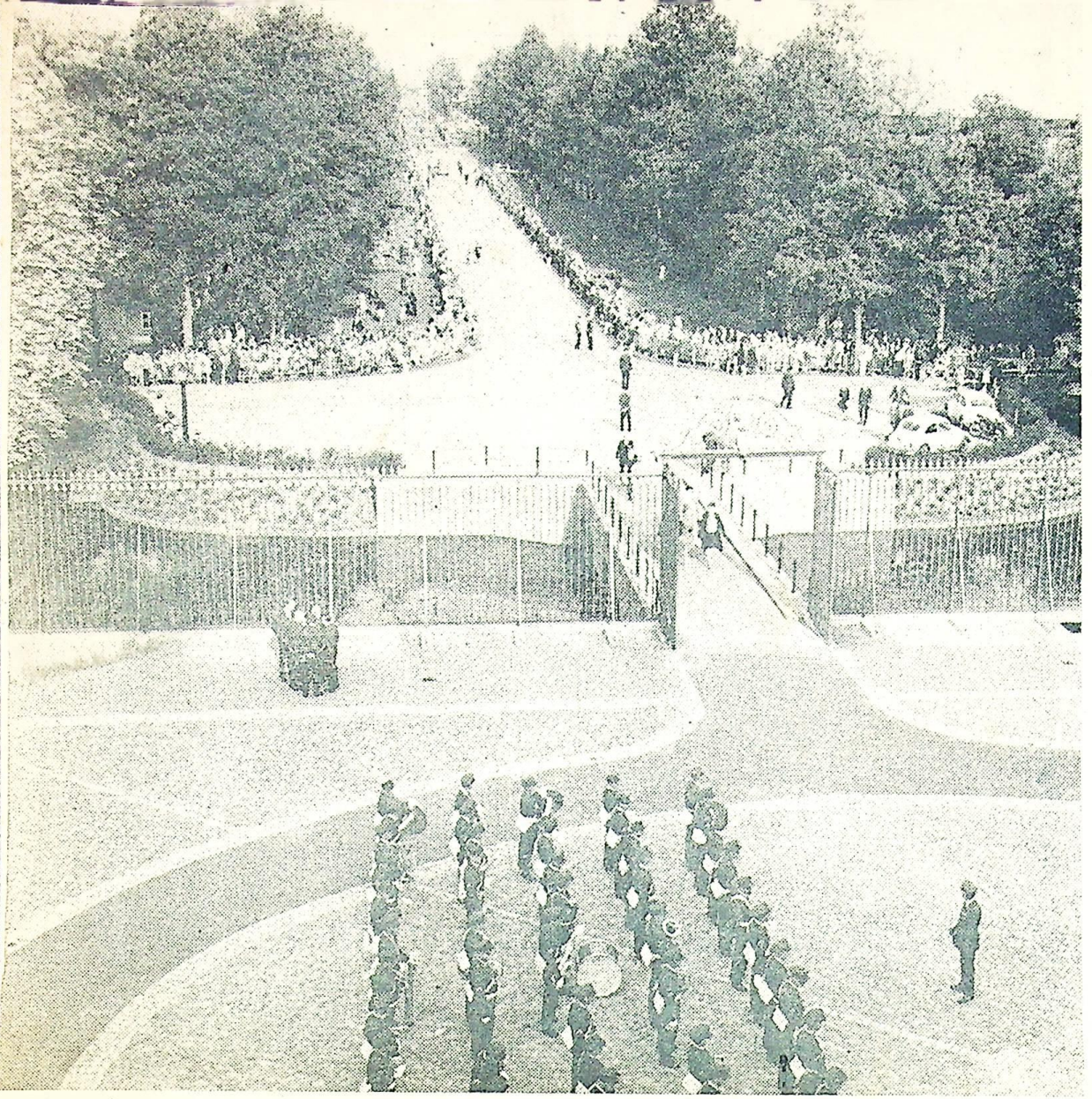
De woordvoerder van de demonstranten roept het publiek op om zich te scharen in de rij van zittende demonstranten. Om ze aan te moedigen zegt hij: het merendeel van de Zeister bevolking staat achter ons. Boegeroep en een massaal fluitconcert valt hem slechts van de kant van het publiek ten deel. Boegeroep, gefluit en eikels vormen de oogst voor de woorden die hij zaaide.

De demonstranten zijn gebelgd over het feit dat de politie niets tegen het bombardement met eikels doet, hetgeen de leider van de groep, een stu-

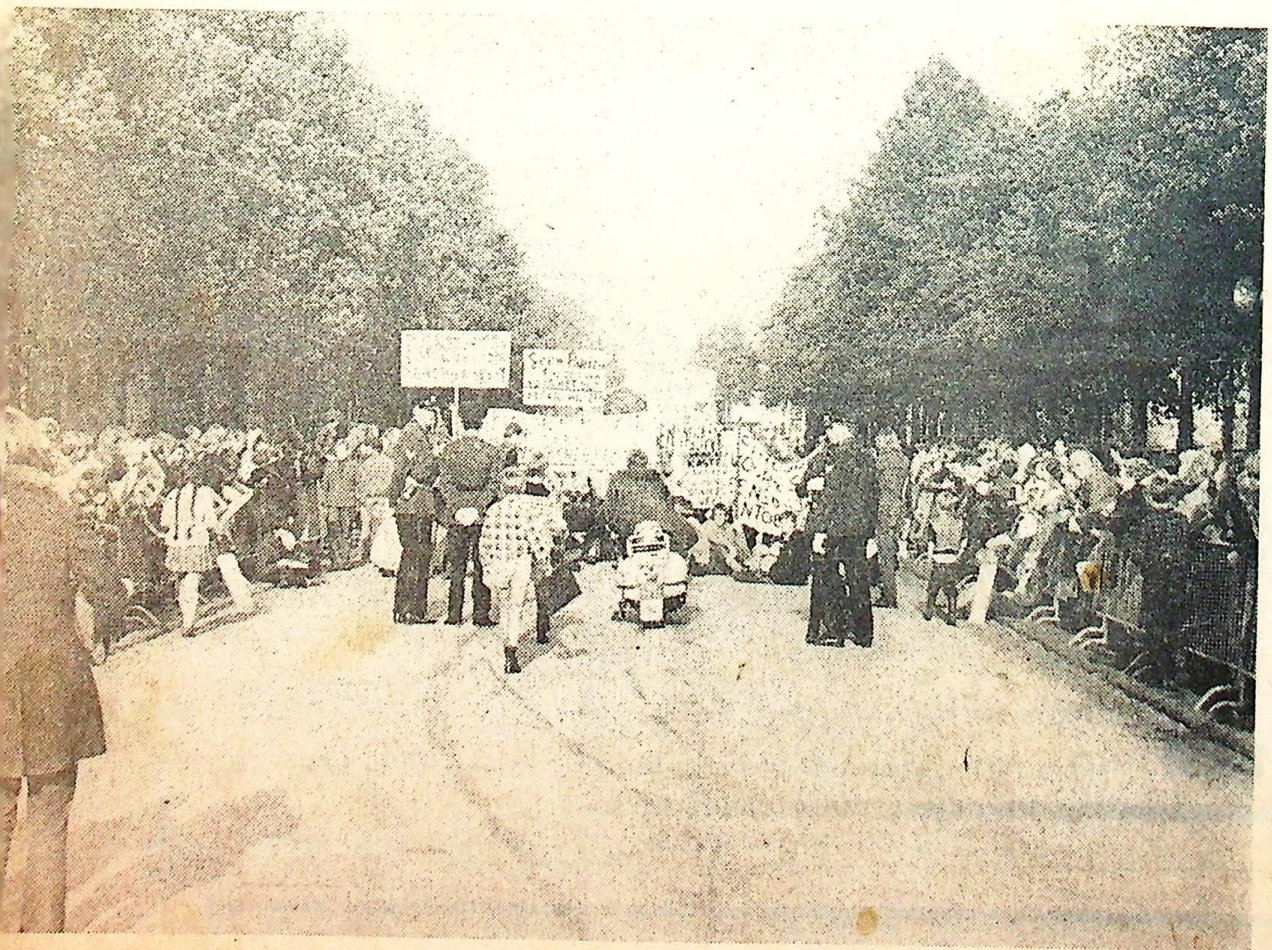
tie niet optreedt tegen het gooien met eikels, zijn wij genoodzaakt twintig meter in de richting van het kasteel op te schuiven. Het is een uitlating die een hartelijk gelach van de omstanders krijgt.

Benieuwd naar het fundament dat de bezwaren onder hun houding van afweer tegen de tien miljoen van het kasteel hebben hadden wij met enkele leden van de groep enkele gesprekjes, die wij hierna weergeven.

Vervolg op pagina 3

vreugde en *Boisly Strala* droefheid

Dranghekken trekken publiek, publiek dat achter die hekken schijnbaar moeiteloos uren staat te wachten. Waarop?

Prins Claus was, in een gesloten auto, in een mum voorbij. Misschien toch maar goed dat wat „provo” voor wat vertier zorgden.

'Geen paleizen, maar huizen'

Prins Claus verrichtte de opening van het gerestaureerde slot te Zeist.

Jeugd betoogt bij opening Zeister slot door Claus

(Van een onzer verslaggevers)

Een aantal Zeister jongeren heeft gistermiddag bij de officiële opening van het pas gerestaureerde zeventiende-eeuwse Zeister slot gedemonstreerd tegen de bijna 10 miljoen, die aan de restauratie van dit slot is gespendeerd.

Prins Claus was gistermiddag naar Zeist gekomen om de officiële ingebruikneming van het slot voor zijn rekening te nemen. Langs de oprijlaan van het gebouw hadden zich vele tientallen jongeren opgesteld met borden, waarop zij aan hun ongenoegen over de kosten van de restauratie uiting gaven. Een doodkist, die de aan het slot bestede tien miljoen gulden symboliseerde, werd

Demonstrerende jongeren worden door de politie op een afstand gehouden.

plechtig in de slotgracht geworpen.

Prins Claus kon, toen hij van het slot terugkeerde, niet de gebruikelijke weg gaan. De vele tientallen jongeren waren midden op de weg gaan zitten.

Claus en zijn gevolg maakten gebruik van een zijstraat om zodoende de jongeren niet te ontmoeten.

Het slot zal dienst gaan doen als een congrescentrum, terwijl er ook een pockettheater onderdak gevonden heeft.

aan de commissaris van politie
de heer J. de Jong

Leist, 9 okt. 1969

de heer gemeente heer,

hierbij eelen wij u, namens het Comité van de G^{ste} oktober, mede,
dat wij ten heerste verontwaardigd en ontzield sijn door het optre-
den van enkele leden van uw corps tijdens de gebeurtenissen rond de
officiële opening van het Slot op woensdag 3.1. 6 oktober.

hoewel de demonstratie, die ons Comité krachtens onze overtuiging,
op die dag beerna te moeten organiseren een waardig en volkomen
gewelddoos karakter droeg, is niettemin tegen enige participeren-
de demonstranten op een hoogst laakbare manier met geweld en bruta-
heid opgetreden.

ij eelen nichiende op de situatie, die ontstond, toen partici-
pierende demonstranten, gebruik makend van het middel van een vreed-
zame sit-in demonstratie op de Linsendorlaan plaats namen, om lange
tied de plaatselijke en andere autoriteiten duidelijk te maken
dat het ons ernst was met het protest.

noegmalis wil het Comité beklachten, dat het middel volstrekt gewel-
doos en waardig gesteerd werd.

verschijnlijk bent u, als commissaris, de overtuiging toegevoegd dat
de betrokken demonstranten in overtreding waren.

hierover willen wij echter geen oordeel uitlokken.

als u zich echter op dit standpunt stelde, had u de betrokken demon-
stranten moeten laten arresteren; de betrokkenen waren tevoren van ge-
weze mogelijke consequentie op de hoogte gesteld en bereid deze te
accepteren!

er is ons intiens dan ook geen enkele rechtvaardiging voor de ge-
weldsige bejegening, die de betrokken demonstranten, die zich vol-
komen passief-gewelddoos opstelden van de kant van uw corps onder-
vonden, en waarbij bij de ontruiming van de Linsendorlaan kwam gewal-
dig geweld, geschreeuw en geschreeuw werd door leden van uw corps.

ij beklachten noegmalis dat u, als u in de Lening was dat de betrok-
ken demonstranten in overtreding, waren, arrestatie had moeten laten

volgen en niet de onevenredige toepassing van geweld, temeer daar het in het onderaavige geval ging om een groep van noeguit 8-10 demonstranten.

Het is immers ook niet de gewoonte in een democratische rechtstaat als de onze om iemand, die bv. op heterdaad bij diefstal betrafd wordt, af te ranselen.

Ons Comité protesteert dan ook scherp tegen deze onevenredige geweldstoepassing en verzoekt u dringend hieromtrent een schriftelijke verklaring af te leggen.

Tevens verzoeken wij u dringend maatregelen te treffen, die een eventuele herhaling kunnen voorkomen.

In ons protest betrekken wij mede de overweging dat het noodzakelijk is precedentschepping te voorkomen!

Locht u aan deze dringende uitnodiging van het Comité van de 3ste Oktober geen gevolg geven, dan zal ons Comité de betrokken demonstranten het advies geven een klacht tegen hun behandeling te deponeren bij de Gricier van Justitie.

Tevens zal het Comité zich dan genoodzaakt zien deze brief in een oplage van 10.000 exemplaren onder de Zeister bevolking te verspreiden.

In afwachting van uw schriftelijke verklaring verblijven wij inmiddels met de meeste begachting.

het Comité van de 3ste Oktober

Handtekening

Aldus opgemaakt de avond van de 9de okt. 1969

Hiervoor tekenend

H. Steynen

geoorloofd-ontvanger:

H.A.P. Steynen

Wolkartweg 20

Zeist

Kleine demonstratie bij Zeister slot

(Van onze correspondent)

ZEIST, 9 okt. — Een groep van ongeveer tachtig jongeren heeft woensdag, bij de opening van het gerestaureerde slot van Zeist door prins Claus, gedemonstreerd tegen het feit, dat voor deze restauratie 9,5 miljoen gulden is uitgegeven. De jongeren hadden vergunning gevraagd om van 2 tot 3 uur een demonstratieve optocht te houden. Dit werd door de politie geweigerd, omdat prins Claus om drie uur zou arriveren.

Niettemin trokken de jongelui om twee uur met spandoeken op naar het slot, waar ze kort voor drie uur arriveerden. De Zeister politie, die rustig en soepel optrad, dirigeerde de stoet naar het gazon achter de dranghekken waar de jongelui bij de aankomst van de prins alleen hun borden en spandoeken konden opheffen.

Uit voorzorg had de Zeister politie dinsdag een onderzoek gedaan in het ludiek centrum Lambiek in Zeist naar rookbommen of vuurwerk. Er werd niets gevonden. De politie had tevens enkele Zeister winkeliers al enkele dagen geleden gevraagd om deze week geen vuurwerk te verkopen. Niemand van de zakenlieden had deze artikelen in voorraad, aldus de politie.

en paleizen maar huizen²⁹

PROTEST TEGEN MILJOENEN UITGAVE VOOR RESTAURATIE

SLOT ZEIST

(Van een onzer verslaggevers)
ZEIST, 9 okt. — Een handje vol jongelui, van wie de meeste trouwe Lambiekbezoekers zijn, hebben gistermiddag in Zeist getracht het protocol bij de komst van Prins Claus der Nederlanden in Zeist te doorbreken. Zij protesteerden met leuzen als: „Geen paleizen, maar huizen” en „Aristocratenhobby” of „Tien miljoen voor het Slot verhoogt de leefbaarheid niet”, tegen de miljoenen, die werden uitgegeven voor de restauratie van het Slot, terwijl er andere — naar hun mening — dringerder zaken te doen zijn, waarvoor geen geld kan worden gevonden.

De demonstranten verzamelden zich op het Marktplein, waarbij een speaker probeerde meer volgelingen te krijgen in zijn demonstratieve tocht. Tenslotte trokken de demonstranten naar de Nassau-Odijklaan, waar een afzetting de ruime doorgang belette. Tijdens de rondgang werden pamfletten uitgereikt met het verzoek mee te helpen de actie voort te zetten ook na de officiële opening van het Slot.

Onduidelijk

Het was niet duidelijk of deze demonstratie de aangekondigde was van het „Comité 8 oktober”, nu plotseling werd opgetreden onder het vaandel van „Komité voor democratisering van 't Slot”. Veel had de demonstratie niet om het lijf. De velen, die aan de randen van de Nassau Odijklaan een plaatsje hadden gezocht, hadden duidelijk meer belangstelling voor de komst van prins Claus, dan voor de demonstranten, die schuil gingen achter de rijen wachtenden en alleen de spandoeken konden opheffen. Later gooiden zij de schatkist die zij meevoerden en waarop met witte cijfers 10.000.000,00 was geschilderd, in de Sotvijver. De opposanten zetten zich vervolgens midden op de rijbaan en wachtten zo de terugkeer van de koninklijke gast af.

De Zeister politie hield alles rustig in de hand en liet de pogingen van de jongelui om de wetsdienaren uit de tent te lokken langs de koude blauwe uniformen afglijden. De sitdown-demonstratie bleef zonder resultaat, toen de wagen van het hof met een sierlijke zwaai van het Slotplein rechts de Zinzer dorflaan opgleed en snel uit het oog verdween.

Met grote demonstratieborden trokken de jonge Lambiekers op naar het Zeister Slot.

Claus trok aan de bel

(Van onze verslaggever)

ZEIST, 9 okt. — Prins Claus der Nederlanden kwam gistermiddag naar Zeist om — zoals we reeds meldten — het gerestaureerde Slot officieel te openen. Hij deed dat door het luiden van een klok, die in de congreszaal van het Slot was opgehangen. Tot teleurstelling van de velen, die voor deze plichtigheid genodigd waren, een gezelschap, dat de gehele Zeister burgerij vertegenwoordigde, beperkte de prins zich tot deze symbolische handeling. De rondgang van de prins door het gerestaureerde Huys van Seyst, geschiedde slechts met een klein gezelschap. Het was de vertegenwoordigers van de pers niet toegestaan deze rondgang mee te maken. Het vertrek van de koninklijke gast was vroeger dan gepland. De route was anders dan aanvankelijk was uitgestippeld. Daardoor misten de vele wachtenden langs de Nassau-Odijklaan de kans om glimp van de prins op te vangen.

Kleine groep demonstranten hield fel protest tegen Slot en woningnood

Het was slechts een groep van ongeveer 25 à 30 personen, meest jongelui, die woensdagmiddag ter gelegenheid van de opening van het gerestaureerde Slot een protestdemonstratie hield. Het protest was gericht tegen de besteding van f 10 miljoen gulden voor de restauratie van het Slot en de voortdurende woningnood. De demonstranten voerden vijf bordes en drie spandoeken mee, alsmede een zwart geschilderde kist op een draagbaar, met aan alle kanten het niets aan duidelijkheid te wensen over latende opschrift 10.000.000.

De op de bordes en spandoeken geschilderde leuzen hadden alle betrekking op de geldverspilling bij de restauratie van het Slot en het nijpende woningtekort in Zeist. Eén van de demonstranten hanteerde een megafoon, waardoor de Zeister „boeren, burgers en buitenlui” werd toege-

schreeuwd, dat de bepaling van de bescherming van het Slot op ondemocratische wijze tot stand zou zijn gekomen, vooral omdat de werkende klasse niet van het Slot, waarin alleen maar congressen zouden kunnen worden gehouden, kan profiteren. Voorts werd de NZC ervan beticht de gemeentelijke regenten de hand boven het hoofd te houden, omdat „we het ernstige vermoeden hebben, dat de NZC belangen heeft bij het Slot en de heersende regentenklik”.

De demonstranten werden op hun protestoptocht niet begeleid door politie, omdat alle agenten nodig waren bij het Slot. De optocht begon even over twee uur op het Marktpllein en voerde via de Voorheuvel, Bergweg, Steynlaan en Slotlaan naar het Walkartpark. Onderweg sloten zich opvallend weinig mensen aan bij de demonstranten.

Hoewel het aanvankelijk de bedoeling was, dat de optocht in het Walkartpark zou worden ontbonden toog het troepje jongelui verder in de richting van het Slot. 't Moest een symbolische betekenis hebben, dat de kist met de opschriften 10.000.000 in de Slotgracht werd gegooid.

Voorts bleven de demonstranten nog een poosje op de Nassau Odijklaan zitten wachten tot prins Claus weg zou gaan, het was jammer voor ze, dat de prins via een andere route het Slot verliet dan kennelijk was verwacht.

Op het Marktpllein startte woensdagmiddag de protestbetoging tegen de besteding van f 10 miljoen voor de restauratie van het Slot. Zo gering als het aantal demonstranten was, zo groot was het bekijs dat zij trokken.

Tweede geval. Gisteren informeerden we naar de prijs van de congresruimte van het Slot. Het bleek 500 gulden te kosten, bijna de helft meer dan de kosten voor een congresruimte in een hypermodern wegrestaurant elders in deze provincie. We vroegen de gemeente Zeist naar het waarom. Het antwoord is interessant: 'Voor die prijs krijgt u bij ons een exclusieve vergaderruimte. Nergens vindt u zoiets.'

Een andere afdeling gaf een nieuw motief voor de hoge prijs: 'We moeten de kosten voor de restauratie er wel een beetje uit proberen te halen'

Ach ja en de beste manier om dat te doen is immers het Slot exclusief te houden voor het duurdere congres-publiek.

MASKERS AF

Deze week is dan de politie te hulp geroepen om studenten uit universiteitskantoren aan de Kromme Nieuwe gracht te halen studenten die daar waren binnen gedrongen. Daarmee maakten de Utrechtse universiteitsbestuurders duidelijk enerzijds hoe zij een bezetting van de Kromme Nieuwe gracht vrezen, anderzijds dat zij tot het uiterste gaan als het erom gaat hun postie te handhaven.

Men zou dus kunnen zeggen dat een masker is afgevallen, maar het ware gezicht kon worden vermoeden er is dus niets onthuld. Opmerkelijker is het zinnetje uit de verklaring van curatoren nadat hun vergadering van maandagmorgen op het Domplein was verstoord: 'Zij (curatoren) hebben besloten in het openbaar te blijven vergaderen tot opnieuw een vergadering wordt gestoord. Indien dat gebeurt, beschouwen curatoren het experiment van openbare vergaderingen als mislukt.'

Dit zinnetje spreekt boekdelen. De heren menen eindelijk 'n arg

ZEISTER SLOT

+ 120000 by

Deze week leerden we dat er niet te makkelijk heengestapt hoeft te worden over de woensdag door Zeister jongeren geuite waarschuwingen tegen de exclusiviteit van het Zeister Slot.

Deze week kregen we een mededeling van het bureau Voorlichting van de gemeente Zeist: 'De kaarten voor de rondleidingen waren op'. Het hoofd van de afdeling Interne Zaken van de gemeente vertelde ons dat het helemaal nog niet zeker was, dat er nieuwe rondleidingen georganiseerd zouden worden.

Jeugdbeleid van gemeente fel gehekel bij hearing

13004769 NZC

Vrijdagavond tijdens de hearing in de trouwzaal werd het beleid van de gemeente inzake de jeugdvoorzieningen fel gehekel. De organisatoren hadden een lijst van vragen en problemen opgesteld, waarover iedereen zijn mening kon zeggen en eventueel voorleggen aan een team van informanten. Dit team bestond uit mevr. mr. Kruyt, mevr. drs. Dresen-Coenders, de heer Rijpma, jeugdambtenaar te Naarden en de heer drs. van Essen, secretaris van de Moderne Jeugd-raad te Amsterdam. Het voorzitterschap was in handen van Rob van Gemert uit Utrecht, die de hearing uitstekend leidde en zoveel mogelijk probeerde een rechte koers te varen en daarbij de juiste richting vast te houden. Dit laatste bleek niet eenvoudig, want toen hij bij de aanvang voorstelde eerst een inventarisatie te houden van het reeds aanwezige jeugdbeleid, werd zonder meer gesteld dat Zeist tot op heden een dergelijk beleid praktisch niet kent. Hierop kwamen tal van grieven los, vaak zeer uiteenlopend van aard en moeilijk op een avond te behandelen.

Machteloos

Mevrouw Kruyt gaf toe dat de gemeente achter was met de voorzieningen voor de ongeorganiseerde jeugd, maar voegde daaraan toe dat het een moeilijke zaak was om te werken met zo weinig concrete groepen. Doch ook die groeperingen, die kunnen bogen op een hechte organisatie, kwamen met klachten. Bepaalde, bij de gemeente ingediende, stukken verdwenen onder tafel of de behandeling daarvan werd op de lange baan geschoven. Bovendien, zo meende men stonden de verstrekte subsidies in geen enkele verhouding tot b.v. de uitgaven voor de restauratie van het Slot. De jongerenraad was onvoldoende bij machte zijn stem te laten horen, daar deze instelling functioneert als een adviescollege aan een adviescollege.

De democratisering van het Slot bleef voor velen een teer punt, dat door de heer N. Steynen werd aangehaald als een bewijs van de verkeerde instelling bij de gemeente. Weer anderen lieten klachten horen over de sportvoorzieningen of het gebruik daarvan, terwijl er ook grieven bestonden ten aanzien van de recreatiemogelijkheden in de Vollenhovebuurt.

Inspraak

Felle kritiek werd geuit op de NZC, die onjuiste en valse informatie zou verstrekken en een van de eerste concrete voorstellen betrof dan ook het in het leven roepen van een muurkrant. Voor de problemen welke er lagen op het terrein van de communicatie en onderlinge coördinatie bleek minder eenvoudig een oplossing te vinden. Desondanks streefde men naar een oplossing, daar het onmogelijk werd geacht zonder die communicatie en coördinatie te komen tot de inspraak bij het gemeentebestuur, die men unaniem noodzakelijk achtte. De heer van Essen pleitte voor een actiemodel en het in het leven roepen van een werkgroep, terwijl mevrouw Dresen-Coenders meer zag in een medebewindsorgaan, waarin ouders en opvoeders naast jongeren zitting zouden hebben. Op een van deze manieren zou men dan langs democratische weg willen komen tot een raad voor jeugdbeleid. Mevrouw Kruyt achtte een dergelijke raad noodzakelijk alvorens men zou kunnen overgaan tot de aanstelling van een jeugdambtenaar. De wegen om zo ver te komen wa-

ren echter moeilijk te vinden, te meer daar men de mening was toegedaan dat de politieke partijen teveel in hun politieke structuur bekneld waren, om op korte termijn met tastbare resultaten te komen.

Actie

Uiteindelijk besloot men te komen met een gezamenlijke nota en die zo spoedig mogelijk op de gemeentelijke bestuurderstafel te deponeren, waar overigens ook reeds een dergelijke nota in bewerking schijnt te zijn.

Toch actie dus, na een leerzame avond, vooral voor de bestuurders van onze dierbare gemeente, waar aan het jeugdbeleid, getuige deze hearing, toch nog wel het een en ander schijnt te schorten.

13 0107 69 NZC

Comité 8ste oktober richt protest tot Comm. van Politie

Ondertekend door N. Steynen is door het „Comité van de 8ste oktober” een protest- en dreigbrief gezonden aan de commissaris van politie alhier. Het comité is namelijk ontevreden over de behandeling die een aantal woensdagmiddag demonstrerende jongeren ondervond van de politie.

Hoewel de demonstratie een waarlijk en volkomen geweldloos karakter droeg, zo staat in de brief, is niettemin tegen enige participerende demonstranten op hoogst laakbare manier met geweld en bruutheid opgetreden. Gedoeld wordt op de „gewelddadige bejegening”, die de demonstranten, die volkomen passief-geweldloos op de Zinzendorflaan gingen zitten bij ontruiming van deze laan van de zijde der politie ondervonden, „ruw gesleept, geschopt en geslaagd door leden van uw corps”. Er wordt dan in de brief opge-

merkt, dan wanneer de politie meende dat de demonstranten in overtreding waren, er arrestatie had moeten volgen. Van deze consequentie waren de demonstranten van te voren op de hoogte gesteld.

Het comité protesteert dan ook scherp tegen deze onevenredige geweldstoepassing en verzoekt de commissaris dringend hieromtrent een schriftelijke verklaring af te leggen en maatregelen te treffen die herhaling kunnen voorkomen. En mocht de commissaris daar geen gehoor aan geven, dan zal het comité de betrokken 8 à 10 demonstranten adviseren 'n klacht tegen hun behandeling te deponeren bij de officier van justitie. Tevens zal het comité zich dan genoodzaakt zien deze brief in een oplage van 10.000 exemplaren onder de Zeister bevolking te verspreiden.

Overigens wordt het schrijven wel besloten met: „verblijven wij inmiddels met de meeste hoogachting”.

Commentaar op protest tegen optreden politie op 8 oktober

Zoals wij in ons nummer van j.l. maandag berichtten, zond het „Comité van de 8ste oktober” een brief aan de commissaris van politie, met beschuldigingen over hardhandig optreden van de politie tegen demonstranten op 8 oktober en met de bedreiging dat als daaromtrent door de commissaris geen schriftelijke verklaring over zou worden afgelegd, men een aanklacht zou indienen bij de officier van justitie.

Daarnaar gevraagd deelde het voorlichtingsbureau van de gemeente ons het volgende mede. Nadat prins Claus woensdagmiddag reeds via de Zinzendorflaan het Slot had verlaten, waardoor de op het wegdek zittende demonstranten op de Nassau Odijklaan een kans was ontnomen, hebben een drie à viertal demonstranten zich naar de Zinzendorflaan begeven. Daar gingen zij op het wegdek zitten enom de successievelijk vertrekkende genodigden van de Slotopening het wegrijden met hun auto's te bemoeilijken. Daarmede brachten zij dus het verkeer in gevaar. Toen zij het verzoek om aan de kant te gaan negeerden, hebben politie-agenten hen uiteraard bij arm en been gepakt en aan de kant gesleept. Er is daarbij geen geweld noch bruutheid gepleegd, zoals in de brief werd vermeld.

De jongelui hebben trouwens ook geen verder verzet gepleegd. De politie was tot de verwijdering van de jongelui van het wegdek genoodzaakt, omdat niemand natuurlijk het verkeer en de vrijheid van anderen in gevaar mag brengen. De ondertekenaar van de brief, N.

1500769 NZ
Steynen, is daar zelf niet bij aanwezig geweest.

Voor een dergelijke kleine overtreding wordt nimmer iemand gearresteerd. Dat zou hoogstens gebeuren na het plegen van verzet, hetgeen echter niet is geschied.

Van de commissaris der politie is hierover uiteraard geen schriftelijke verklaring te verwachten.

De hoofdinspecteur Van Duyvenbode heeft met Nico Steynen nog een onderhoud gehad, hetgeen zeer rustig en prettig is verlopen.

Alles bij elkaar is de hele brief dus veel geschreeuw maar weinig wol.

Demonstratie van jongeren in Zeist was totaal zinloos

16017 by NieuwsBode

Te veel publiciteit rond mislukte rel

Een volledig zinloze demonstratie bracht een handjevol jongelui niettemin het beoogde doel, namelijk publiciteit. In deze enkele zin hebben wij samengevat, wat er gebeurde op die gedenkwaardige achtste oktober, toen het Slot werd geopend en prins Claus naar Zeist kwam om aan de bel te trekken. Een handjevol jongelui — geen representanten van de Zeister jeugd — was bijzonder ijverig in de weer geweest met het schilderen van spandoeken. De gedroomde grootse demonstratie van honderden en nog eens honderden inwoners van Zeist bleek te verschrompelen tot een magere mars door het centrum van Zeist tot op de Nassau Odijklaan. Daar gingen de jongelui midden op de rijbaan zitten en probeerden de politie te provoceren. Niet eerder dan toen een auto moest passeren werden enkele jongelui — volkomen correct overigens — aan de kant gedragen.

Geënceneerde plaatjes haalden tevee

Een fotograaf, die wellicht geen kans had gekregen in het Slot door te dringen, schoot een paar geënceneerde plaatjes. De journaal-redactie van de televisie kreeg die plaatjes op de tafel, maar vergat de zaak behoorlijk na te trekken. Zo kwam de opening door prins Claus slechts op de beeldbuis door middel van twee plaatjes van een rel, een demonstratie of hoe men dit optreden overigens nog belieft te noemen.

Nog onbegrijpelijker is het dat allerlei dagbladen onmiddellijk de televisie volgde en zo mogelijk met nog grotere platen en nog subjectievere verhalen kwamen over de schande in Zeist. Daarna viel het gordijn en kreunden de jongeren nog wat na in pamfletten en in dreigende taal tegen de commissaris van politie over de ruwe behandeling door zijn manschappen.

Geld besteed

Het was natuurlijk absoluut zinloos om tegen de herbouw van 't Slot te ageren op het moment, dat het geopend werd. De tien miljoen, die de restauratie nagenoeg vergde, waren besteed en niet meer terug te halen.

De PPR-kreet, dat Zeist geen behoefte heeft aan paleizen, maar aan huizen, toont een ontstellend gebrek aan realiteitszin. Huizenbouw kan nu eenmaal niet onbeperkt geschieden. Woningbouw is op de eerste plaats een zaak van de regering, vervolgens een kwestie van toewijzing van bouwvolumen en eerst daarna een zaak van financiering door de gemeente.

Zeist heeft tot nu toe alle toegewezen contingenten woningwetwoningen gebouwd. Meer kan niet worden gedaan. Dat er niettemin wijken als Vollenhove nu en Zeist-west, nog veel groter dan Vollenhove straks worden en zullen worden gerealiseerd is te danken aan de politiek, die de gemeente voert en aan de particuliere bouwers, die dergelijke projecten aandurven.

Al meer dan twintig jaar wordt er in de raad gezegd: „bouwen, bouwen, bouwen om de woningnood de kop in te drukken”. Het zijn kreten van onmacht. Er komt meer kijken dan een buidel vol geld.

Geen beleid

Trouwens de demonstrerende jongeren tilen niet zo zwaar aan dit probleem. Zij hebben tijdens een hearing, welke later nota bene in de trouwzaal van het gemeen-

tehuis werd gehouden, ondubbelzinnig getoond slechts één doel na te streven, namelijk een ontmoetingscentrum, gebouwd en beschikbaar gesteld en gesubsidieerd door de gemeente, wie het ontbreken van enig jeugdbeleid wordt verweten.

Ongeorganiseerd

We zullen het nog eens duidelijk stellen. En dat geldt voor elke groep ongeorganiseerde jeugd, of deze nu in Zeist, Utrecht, Driebergen, Doorn of waar ook ontreedt. In een geordende maatschappij — en die is er, ook al staat men de chaos nog zo voor — kan alleen gesproken en gehandeld worden met een geordende groepering. Er kunnen geen overeenkomsten worden aangegaan met een groep, die ongeorganiseerde jeugd wordt genoemd. Z'fs niet als de groep wordt verkleind tot de bezoekers

van een bepaald etablissement of kelder.

Volwassen

Het leven speelt zich af binnen een raam. Daarin liggen de rechten en plichten. Erkenning van deze ordening voert tot volwassenheid, zo hoorden we dezer dagen burgemeester Stolk uiteenzetten tegenover mensen, die meer plichten op zich hadden geladen dan van hun verwacht mocht worden. De grootste vrijheid kent nog altijd haar gebondenheid.

En zolang een bepaalde groepering in de jeugd daarvoor geen begrip kan opbrengen, zolang zal het bijzonder moeilijk, zo niet onmogelijk zijn om met hun wensen rekening te houden. Het algemeen belang gaat nog altijd boven dat van het individu of van een kleine groepering.

zouden
werkelooshe

Het Slot en wij

1700 NT 19 22
Het Slot en wij. En dat „wij” omvat dan ook al die jongeren en anderen, die menen dat de aan het Slot bestede miljoenen beter besteed hadden kunnen worden, dat het Slot slechts een beperkte, welgestelde groep ten dienste zou staan en de „gewone man” er dus niets aan heeft.

Voor die miljoenen, zegt men, hadden huizen gebouwd kunnen worden. Dat is natuurlijk niet waar, want het bouwen van huizen, afgezien van de particuliere bouw, is een nationale zaak, die dus niet gemeentelijk geregeld kan worden. Voor de zo hoognodige bouw van woningwetwoningen is de gemeente afhankelijk van het door het ministerie van Volkshuisvesting toe te wijzen contingent. Al zou de gemeente over miljoenen beschikken, er zou geen huis meer door gebouwd kunnen worden dan uit het provinciale contingent aan Zeist wordt toegewezen.

De gelden benodigd voor een restauratie als van het Slot komen uit een andere pot en van een ander ministerie dan dat van Volkshuisvesting. Zo zou men dan b.v. ook kunnen protesteren tegen de miljoenen kostende aanleg van een snelweg en eisen dat daarvoor woningen werden gebouwd. Een volkomen zinloze eis uiteraard. Zo zijn er talloze voor de ene of de andere groep noodzakelijk geachte objecten te noemen, waarvoor men ook wel wat anders tot stand had kunnen brengen. De samenleving omvat nu eenmaal vele facetten en dat geheel bij elkaar maakt onze maatschappij leefbaar. Alleen maar woningen en geen cultuur- en recreatiemogelijkheden zou niemand voldoen.

Evenzo is het onjuist, dat het Slot alleen dienst kan doen voor de z.g. „highbrow”, voor de welgestelden en vooral de jeugd er niets aan heeft. Vele jongeren profiteren reeds van het bestaan van het Slot, hetzij als een van de ruim 800 leerlingen van de Zeister Muziekschool, hetzij als bezoeker van tentoonstellingen, het-

zij als bezoeker(ster) van het Klein Slottheater (op CJP-paspoort), als bezoeker van de Slotkelder, als lid van een daar vergaderende vereniging of instelling, als bezoeker van het Slottuintheater enz.

Er zijn en er komen mogelijkheden te over, voor ieder en ook voor de jongeren om op een of andere wijze van het Slot te profiteren. Uit de enorme belangstelling die de rondleidingen trekken blijkt ook reeds hoezeer men het Slot als een deel van onze gemeenschap beschouwt. En het is precies zoals de heer Krijt tijdens de rondleidingen tot de bezoekers opmerkt: „Dit Slot is van u, de overheid beheert het alleen en ik pas er op, wees er dus zuinig mee en bederf er niets aan”.

Maar het biedt geen jongerenonderkomen, geen beatkelder of stuntruimte. Neen, inderdaad niet. Maar alles op zijn plaats. De jongeren van Zeist kunnen nu wel poneren dat er hier voor hen te weinig gedaan wordt, dat er geen jeugdbeleid wordt gevoerd, maar de cijfers tonen aan, dat zij hierin volkomen ongelijk hebben. Er wordt hier namelijk per jaar een bedrag van meer dan driekwart miljoen besteed aan allerlei zaken waar hoofdzakelijk de jongeren van profiteren. De sportvoorzieningen maken hier uiteraard een groot deel van uit, maar het betreft ook zaken van cultuur en andere recreatie. Degenen die een en ander beweren zijn echter de groepen die nu eens net niet aan een van die vele mogelijkheden meedoen, die eigenlijk nergens aan meedoen, niets zelf helpen tot stand brengen, doch alleen maar eisen dat anderen, in casu de overheid, hun verlangens vervult.

En nu zullen wij, als krant, door deze woorden wel weer door die jongeren worden gekenmerkt als te behoren tot de „establishment” tot een verlengstuk van het gemeentehuis en van een daaraan inherente regentengeest, maar dat betekent dan ook niet meer dan wat schelden en afgeven, zonder zich open te willen stellen voor de argumenten van anderen. Maar ook deze jongeren zullen moeten leren dat we leven in een democratische maatschappij, waarin niet alléén eigen eisen de boventoon kunnen voeren, dat er ook andere inzichten en behoeften bestaan en dat we ons 'n beetje naar elkaar moeten schikken wil deze maatschappij leefbaar zijn.

De jaarlijkse kosten van het Slot bedragen nog geen derde van wat hier aan jeugdvoorzieningen wordt gependeed. Te veel klagen wekt dus een overtrokken indruk, waarin het niet meer om de zaken doch om de weerstand alleen schijnt te gaan.

Arie uit Zeist

vertelt . . . .

't Het me eve verwonderd dat er deur een van onze geachte volksverteugewoordigers nog gin vraoge an de een of andere minister gesteld benne over 't Zeister Slot en de gebeurtenisse daaromheen.

Onze Kaomerleje benne anders toch gek op vraoge stelle an 'n minister zodrao ze iets in 'n krant geleze hebbe wat ze zelf nie wiste of bij gewees zijn en waor ze de portee nie van snappe of waorvan ze vinde dat er iets an of teuge gedaon mot worre deur de minister. As er bij wijze van spreke erges 'n muis in 'n kinderbedje is gevonde en 't staot in de krant, dan wordt de minister gevraagd hoe dat mogelijk is en of ie van plan is daor wat teuge te onderneme. Waornaø de minister zich laot veurlichte deur deskundige ambtenaore van zijn departement over 't ontslaon van muize in de betreffende plaots, over de toestand van de woning waorin 't kinderbedje sling en waor zich dat bevond, of 't gemeentebestuur voldoende aandacht an de bestrijding van ongedierte en an de volksgezondheid in 't algemeen wijdt enzovoort. Zodat ie dan tenslotte nao enige maonde wel beslaoge ten ijs ken komme mit 'n antwoord, waoruit mot blijke dat er alles an gedaon is wat mogelijk is en dat deur 't grondig en langdurig onderzoek nou wel gin muis meer 't hart zel hebbe om daor in die plaots in 'n kinderbedje te kruipe. De geachte afgevaardigde vindt dat epistel op 'n goeie morgen bij z'n post en denkt dan: „guns jao, da's waor ok, daor he'k nog es naor gevraagd. Zie je toch maor hoe goed dat was, kenne nou die kindertjes daor rustig slaope". Da's dan weer 'n misstand in de Nederlandse saomeleving minder.

Maor nou over die opening van 't Slot en die demonstraosie van enkele jongere daorbij nog gin enkele vraog in de Kaomer en ok nie schriftelik. Zeg hee, hoe zit dat, geachte afgevaardigden? Is

bied? Goed, er het maor in weinig dagblaoje gestaon dat prins Claus allin maor naor Zeist kwam om an de bel te trekke. Maor in 'n enkel dagblad het 't toch wel gestaon. 't Het me 'n bietje verwonderd dat nog gin afgevaardigde an de minister het gevraagd of de koste van deuze prinseleke komst dan wel verantwoord wao-re. Maor daar is men meschien overheen gestapt of 't is niet zo opgevallen. Maor dan die demonstraosies. Er benne dagblaoje gewees die allin daórop de aondach hebbe gevestigd en van de opening zelf niks. Daoruit zou dus zo'n afgevaardigde, die wie weet waar woont, toch wel de indruk kenne krije asdat er hier 'n enorme misstand heerste en dat al wat progressief was zich daorteuge opstelde en over te hoop liep. Maor nee hoor, 't is zelfs de meest progressieve afgevaardigde nie opgevallen, noch van links noch van rechts of ze vonde 't in elk geval nie de moeite waard om daorover vraoge an de minister te stelle.

Daor doe je nou alle moeite veur om op te valle, om in de publieke belangstelling te komme, je restaureert er teuge hoge koste 'n Slot veur, je houdt 'n offisjele opening en je heb de beschikking over enkele tientalle jongere om daorbij 'n bietje heibel te schoppe mit spandoeke en zo, waar sommige krante vol van staon, en dan is er nóg gin afgevaardigde die daorover vraoge stelt en er ons 'n extrao stukkje belangrijker mee maakt.

Goed, de opening is keurig verlope en we hebben hier toevallig nie zo veul loslopende jongelui die midde op de dag kenne gaon prestere of daorveur voele, al hadde we nog wat versterking van ellers laote anrukke. Maor om er nou helemaol 't zwijge toe te doen en zo onze Slotopening te laote verzande en er gin enkele polletieke betekenis an te hechte, da's toch wel grof, waar.

Maor de here benne bezig mit de begroting, lekker ministertje peste en da's natuurlik wel wat effectiever. Daor zel 't dan wel deur kome, die negaotsie van ons. De openingsdatum is verkeerd gekoze. Daor zit 't 'm in. Meschien aonleiding veur raodsleje om daorover 't colleesje es vraoge te stelle? ARIE.

De geborgenheid

Vorige week is het e enfijne dag geweest. Immers mocht toen het gerestaureerde Zeister Slot weer in gebruik genomen worden. Daar hadden we feitelijk al jaren naar uitgekeken. In elk geval sinds 1924. Toen werd dit al een paar eeuwen oude gebouw 't eigendom van de gemeente. Er kon echter niet veel mee gedaan worden. Een flinke restauratie was noodzakelijk. Er waren toen geen gelden voor te vinden. Pas in 1954 kon er een besluit voor worden genomen. Met de herstelwerkzaamheden mocht in 1959 een aanvang gemaakt worden. En nu, tien jaar later, is het zover! Het is nu officieel opengesteld.

Als we er naar kijken geeft het ons een gevoel van geborgenheid. Eerst al die mooie gracht. En dan het prachtige gebouw met naar het lijkt wel heel dikke muren. Hier moeten de mensen zich toch wel veilig kunnen voelen. Dat is trouwens in het verleden ook al gebleken. Hoeveel mensen zullen dat in de loop der eeuwen al wel niet hebben ervaren. Ook in het jongste verleden is dit het geval geweest. Gedupeerden van de stormramp van 1953 hebben hier onderdak gevonden.

Daarmee is het Slot getypeerd. Plaats der geborgenheid. Daar zal het ook in de toekomst voor mogen dienen. Mensen die wegvluchten willen uit het drukke en harde leven zullen hier vinden wat ze nodig hebben. Terwijl ze daar volop zullen kunnen genieten van kunst tot hun recreatie.

Bovendien zal het elke dag zo zijn dat vele mensen er langs lopen. Dat zullen ze toch niet kunnen doen zonder een blik op dat mooie Slot te slaan. Beter nog. Laten ze er toch even blijven stilstaan. Om het tegen zichzelf te zeggen, daar heb je nu toch wel heel echt een plaats van geborgenheid. Onmisbaar voor iedereen die staat midden in dit drukke en harde leven. Wellicht voelen ze zich dan ook gedrongen de geborgenheid te gaan zoeken.

Die trouwens te vinden is niet enkel in dit gebouw. Daar kunnen we van genieten op een wandeling in onze prachtige bossen, ook op een mooie herfstdag. We behoeven er zelfs niet eens altijd voor de deur uit te gaan. Want we mogen daar zeker ook heel bijzonder van genieten als we ons echt verdiepen in onze bijbel.

De geeft het ons op zijn eigen manier. Want de Bijbel is het woord van God. Daardoor krijgen we contact met Hem persoonlijk. Dan mogen wij er zeer door getroffen worden wat Hij wel allemaal voor ons is. Zeker ook de bron van genade en kracht. Zo leren we steeds meer te aanvaarden wat we hebben mogen in de eeuwige Vader van onze heer Jezus Christus. Dan is het altijd weer zo dat we het drukke en harde leven aankunnen.

We mogen ons geborgen weten in Hem die zich aanbiedt als Beschermmer.

1200KT 69

Het is duidelijk dat deze demonstratie niet het einde mag zijn van onze aktie rond het Slot !
Het Slot mag niet ontaarden in een centrum voor deitige, rijke lui, die daar af en toe eens komen dineren of kongressen komen houden!

Dit soort elite-toestanden passen niet meer in deze tijd !!
Klein Slotteater en ekspositie-ruimtes zijn niet voldoende, het Slot moet een centrum worden, waarvan de hele Zeister bevolking van hoog tot laag en van jong tot oud doorlopend van kan profiteren.

Laten we hieraan met z'n allen werken; laten we E.S.W en de gemeente raad duidelijk maken, dat de bevolking van Zeist een werkelijk demokratiese bestemming voor het Slot eist, geef u op als lid van het Comité voor demokratisering van 't Slot

Naam.....

Adres.....

Opsturen naar N. Steynen
Walkartweg 20 Zeist

Het gist op de scholen in Nederland. Overal hoort men de roep om inspraak en medezeggenschap.
Akties worden gevoerd, diskussies georganiseerd en schoolparlementen op poten gezet.
Eris bij dit alles een groeiende behoefte aan meer onderlinge kontakten tussen de scholen om te komen tot informatie-uitwisseling en gezamenlijke strategie.
Laten we daarom proberen te komen tot de oprichting van een plaatselijke SBO-afdeling, die kan beschikken over een eigen informatie-dokumentatie en diskussie-sentrum.
Of u nu zit in het beroepsonderwijs of een middelbare school bezoekt, als u belangstelling heeft voor een dergelijke krachtenbundeling, doe dan mee aan de Werkgroep demokratisering onderwijs.

Vul het strookje in!

Naam.....

Adres.....

Opsturen naar N. Steynen
Walkartweg 20 Zeist

10 TIJLUDEN
1 GULDEN
& WA?

Seen Paleizen
of 10.000.000
VOOR HET SLOT
MAAR HUIJZEN

SEEN PALEIS
MAAR HUIZEN

10.000.000. VOOR HET SLOT VERTUOOGT
LEEFBAARHEID VAN ZEIST NIET

1969 jaar van opening van het Slot door prins Claus

31 Dec 1969

die n
Eerba

De grootste gebeurtenis in Zeist was dit jaar ongetwijfeld de opening en het in gebruik nemen van het Slot. Drie dagen slechts vóór de geboorte van de derde zoon prins Constantijn van prinses Beatrix en prins Claus kwam de laatste de openingshandeling verrichten door een flinke ruk aan een klok in de congreszaal te geven. Meer dan tienduizend Zeistenaars hebben de gelegenheid te baat genomen om het prachtig gerestaureerde Slot te bezoeken. Na de opening op 8 oktober kon men daar ook een uitstekende indruk krijgen van hetgeen de Zeister amateur- en beroepskunstenaars presteren.

Geruime tijd is het een vraag geweest welke bestemming het Slot zou krijgen. En ook of daar de huwelijksvoltrekkingen zouden gaan plaatsvinden. In de naaste toekomst zal de Zeister bevolking steeds meer gebruik kunnen gaan maken van het Slot als ook de vergaderzalen in de linkervleugel gereed zijn.

Kunststichting

In die linkervleugel is het Klein Slottheater al ondergebracht sinds enige jaren. Het blijkt daarbij in een groeiende behoefte te voorzien van de theaterbezoekers. Ook zal in deze vleugel de Zeister Kunststichting haar kantoor krijgen. Dan zit men dicht bij de best ingerichte tentoonstellingsruimte

die Zeist kan bieden op de eerste verdieping van het hoofdgebouw. De rechtervleugel van het Slot wordt zeer intensief gebruikt door de zeer snel groeiende Zeister Muziekschool, die nu al ongeveer 900 leerlingen heeft. Ook in deze vleugel is een grote tentoonstellingszaal ondergebracht, alsmede de ambtswoning van slotvoogd Krijt.

Het hoofdgebouw is voor een belangrijk deel voor representatieve doeleinden bestemd. Ziende hoe de restauratie is uitgevoerd van de zalen in dit deel van het gebouw kan men niet anders dan grote bewondering hebben en beamen dat het Slot weer een gewoort-cultuur-historisch bezit den voor Zeist.